cretum: privatæ Falerii ædes ad Apoſtoli fanum datæ: & , A quod omninò plus fuit, ad patricium eſt ordinem traductus. Verùm ille, quaſi parva pro tanta fide accepiſſet, ingratitudinis Patres palàm incuſare: eorum famæ nullo loco, nullo tempore parcere. Tum illi impudentia hominis commoti, parum abfuit, quin capitali judicio damnarint: ſed recentis meriti memoria obſtitit, quò minus extremo ſit in eum ſupplicio ſævitum. Adempto itaque illo publico beneficio, Raguſium in decem annos eſt relegatus: unde poſteà contra præſcriptum profectus, cùm in Pannoniam iter intenderet, periiſſe dicitur. *Sab. lib.3. Dec. 1.*

Franciscus Balduinus, patricius Venetus, civium opulentiſſimus, juris vim, æquique, in tanta civitate ferre non valens, animum adjecit ad libertatem, ſi fieri poſſet, opprimendam. Re igitur variis artibus, & conſiliis ſæpè ab illo fruſtra tentata, cùm Dux, ac Patres id reſciſſent, captus in Minorita æde, tantæ audaciæ pœnas luit: Bona ejus omnia publicata ſunt: & illud additum, ne quis è Balduina familia nobilitatis munere perfungi poſſet: januaque domus illius perpetuò, die, noctuque pateret, ac divi Simeonis cognomento Parvi, divique Marci effigies ſuprà januam ſemper aſtaret. B *Egnatius l.6. cap.5.*

TYRANNIDIS OCCUPATÆ.

☞ *Conſule Titul. Tyrannicidarum, quatenus juſtè tyrannos perſequuntur.*

Heraclitus Phocam tyrannum imperio dejecturus, cum magna claſſe Conſtantinopolim appulit, ſecum ferens etiam Servatoris noſtri imaginem nullo manus miniſterio factam. In portu Sophiæ navali prælio commiſſo inter Heraclium, & Phocam, flagitioſus Phocas ſuperatus in regiam confugit. Tum Photinus quidam, cujus uxori Phocas ſtuprum intulerat, in regiam cum militibus irrumpit, Phocam ignominiosè ſolio deiicit, Imperatoria veſte ſpoliat, nigraque circundatum veſte, & numellis incluſum contemptim ad Heraclium deducit. Qui ut primum conſpexit Phocam: Miſer, inquit, itane Rempublicam gubernaſti? At deploratus Phocas reſpondit. Tuum eſt rectius eam gerere. Illicò autem Heraclius juſſit manus, & pedes, mox humeros, & pudenda amputari, tandem & caput. *Cedrenus.*

Romanus Lacapenus dux claſſis, interfecto Leone Imperatore Conſtantino VI. ejus filio filiam ſuam deſpondit, Imperium uſurpavit per viginti ſex annos. A Stephano filio ca- C ptus, attonſus relegatur. Conſtantinus Stephanum cum fratre capit, & in exilium mittit, regnumque recuperat, *Zonaras, & Sigebertus.*

Zeno Imperator imperio pulſus à Baſiliſco, fratre Berinæ Auguſtæ ſocrus ſuę, & revocatus à populo ex Iſauria, Baſiliſcū poſt acceptam cladem in Templum fugientem, & ab Acatio Præſule Conſtantinopolitano ejectum cepit, & cum filio Marco in Cappadociam relegavit, unà cum matre Zenorida, qui Lemnis (quod nomen oppidi eſt Cappadociæ) fame conſumpti ſunt, & frigore. Nam unà inter ſe complexi corporibus collacrymantes miſerè perierunt, cùm juſſiſſet illos hyemis tempore, neque veſte, neque cibariis juvari, vitamque cum regno amiſerunt, cùm tyrannidem exercuiſſet octo menſes ſuprà annum. Zonaras tradit eum duobus annis tyrannidem occupaſſe, ac in turri concluſum cum filiis fame extinctum, ſocrum autem Berinam in exilium miſſam. *Cuſpinianus. A.D.*

Emmanuele Imperatore vita functo, Alexius filius adhuc puer ei ſucceſſit, cui Philippus Rex Galliæ Agnetem filiam deſpondit. Suſcepit pupilli curam cum imperii admini- D ſtratione Alexius quidam pueri perneceſſarius. Is cùm nimis ſeverè imperaret, Andronicus eſt ex Ponto accerſitus, vir facinoroſus, Imperatorum ſtirpe prognatus. Hinc Byzantium reverſus, Alexium tutorem interfecit: mox imperandi cupidus, Alexium adhuc pupillum clam interfectum, ſaccoque involutum in mare dejecit. Sic Andronicus duplici parricidio imperio potitus eſt. Gulielmus Siciliæ Rex Alexii pueri mortem ulturus, Andronico bellum intulit, & multas urbes cepit. Andronicus à Græcis, ſubſtituto Iſaacio, in ordinem redactus, altero lumine privatus, aſinæ impoſitus, per totam eſt urbem circumvectus, præpoſterè ſedens aſinæ cauda manibus pro ſceptro alligata, capita alliorum reſte præcincto diadematis loco, promiſcuè viris, mulieribuſque in prætervehentem multa probra jacientibus, congerentibuſque in ejus faciem lutum, & alia dictu fœdiora. Demum eo proceſſit ira, ut pendens laqueo, uncis & harpagonibus à mulieribus petitus, multæque particulam corporis ex laniatu adeptæ mandere ſint auſæ. *Sabell. l. 5. Enn. 9.* Invenio in quibuſdam Annalibus, hunc ſtipiti alligatum quaſi metam ſagittariis propoſitum, in quem paſſim omnes tela, ac ſagittas ob immenſa ſua flagitia jaculati ſunt. *Cuſp. A.D.* E

Murziphlus homo obſcuriſſimus, tutor Alexii Junioris, cùm eo per fraudem necato tyrannidem arripuiſſet, Venetis, & Francis ſe fruſtrà opponens, amiſſa urbe Conſtantinopoli, nocte media cum uxore, & pellicibus, ac theſauro clàm aufugit. Sed non multò pòſt in Peloponneſo captus, & Conſtantinopolim retractus, per ſummam ignominiam, & cruciatus moritur. Excæcatus enim de eminentiſſimo loco præcipitatur, ac per urbem tractus fruſtatim diſcerpitur. *Idem.*

Maslaus pocillator Regis Polonorum Miecislai, eo mortuo tyrannidem inter ſuos in tractu Plocenſi arripuit, eumque de ſuo nomine Maſoviam appellavit. Victus tandem à Caſimiro Miecislai filio ex fuga perpetuo curſu in Pruſſiam contendit. Ibi à Barbaris cognito eventu prælii excarnificatus in crucem actus eſt: inſultantibus, ut alta teneret, qui alta petiviſſet. *Cromerus l.4. de Geſtis Polonorum.*

Mortuo Joanne Mediolanenſi Duce, Cavalcabovi Cremonenſes cives id egerunt, quod à permultis aliis civibus, in Tranſpadana regione, ob eandem mortem, in urbibus ſuis actum fuit. Urbis enim Cremonæ imperium invaſerunt: F & cùm Gabrinum Fundulum, virum poſteà perfidia inſigni notum conduxiſſent, inter militares viros clarum, præcipua in ſe eum fide eſſe arbitrabantur. Is autem cùm eos ad Machaſturmam oppidum invitaſſet, diſcumbentes decem ex eis occidit, fraudeque munitis in poteſtatem ſuam redactis locis urbis Cremonæ imperium invaſit. Sed poſteà Dux Philippus Vicecomes Joannis frater eam urbem recepit. Nam Gabrinus, ab Oldrato Lampugnano, quo cum ſacra Baptiſmatis neceſſitudine conjunctus erat, per inſidias captus, ac Mediolani capite mulctatus, diſcerptuſque, mercedem, quæ tantæ perfidiæ debebatur, tulit. *Fulgoſ. lib. 9. cap.6.*

Mortuo Honorio Imperatore, Joannes tyrannus Ravennæ præſidio Caſtini imperium vi arripit: & mox Conſtantinopolim Legatos ad Theodoſium mittit, qui eum approbet. Cui infenſus Auguſtus, Oratores in carcerem coniicit. Magiſtro autem militum Ardaburio Salonis agenti, viro ſtrenuo, & conſulari præcipit, ut in tyrannum exercitum educat. Qui ab Aquileja Ravennam navigans, ventis adverſis in manus tyranni incidit. Cujus lætatus captivitate tyrannus, ſperabat Theodoſii iram facilè placari poſſe. Aſpar Ardaburii filius, G patris captivitatem ægro ferens animo, collectis undique militibus, per inviam paludem circa Ravennam, duce Paſteo quodam, urbem apertam ingreſſus, ſævis populationibus evaſtavit, ac incendit: tandem arreptus tyrannus, ubi improvidè militibus occurrit armatis, alteraque dextra privatus, in Hippodromo conjectus, & aſino impoſitus per contumeliam circumductus, & tandem jugulatus eſt, cùm annis quinque præfuiſſet. Vir alioquin ingenio mitis, ac virtute præditus, minimè delatoribus aures adhibens, neque pecuniæ gratia iniquum aliquod flagitium faciens, ut Procopius ſcribit. Illius morte audita, Theodoſius Valentianum conſobrinum ſuum Cæſarem fecit, & cùm matre Placidia Romam miſit. *Cuſp. A. D.*

Imperii occupati.

Occiso Pertinace Imperatore, dum ignarus, alioqui multarum rerum peritiſſimus, multa ſimul tutò corrigi non poſſe, omnia brevi ſpatio emendare conaretur, Didius Julianus extitit homo pecunioſiſſimus, qui imperium à militibus licitatione, auctione, pecunia compararet, quod Senatus, Populuſque H Rom. adeò indignè tulit, ut Severum, qui in armis eſſet, Imperatorem appellaverint, & Julianum capite damnaverint. *Xiphilinus in Juliano.*

Fredericus Palatinus. ☞ *Vide in Loco de Ambitione, Tit. Ambitionis exercitatio in genere.*

Magistratus suscepti.

Cato Minor Trib. pleb. creatus, ubi advertit comitia conſularia venalia eſſe, populum caſtigavit: ac finita oratione juravit, qui dediſſet nūmos, qui ille cumque foret, ejus ſe nomen delaturum, uno ob propinquitatem excepto Syllano, qui ſororem ejus Serviliam habebat in matrimonio: quapropter hunc prætermiſit. At L. Murenam, quòd per largitionem obtinuiſſet, ut Conſul fieret, cum Syllano accuſavit: qui Cicerone defendente abſolutus fuit. *Plut. in Catone.*

Q. Coponius vini amphoram ei dono dederat, cujus ſuffragii latro erat. Certè fictilia vaſa tum in magno pretio habebantur. Sed ideò ambitus damnatum eſſe à Populo Rom. Coponium, antiquæ notæ, atque ſeveritatis eſt. *Plinius l.35.c.41.*

C. Marius

C. Marius præturæ candidatus, ambitus eſt poſtulatus. A Suſpicionem movit potiſſimùm Caſii Sabaconis ſervus intra tabulata conſpectus inter eos, qui ſuffragia ferebant: quippe erat in primis neceſſarius Sabaco Marii. Hic à Judicibus interrogatus reſpondit, quòd ex æſtu ſitiſſet, frigidam ſe poſtulaviſſe, & ſervum cum poculo ad ſe ingreſſum ſimul, atque bibiſſet, abſceſſiſſe. Atque hic quidem ſenatu à proximis cenſoribus motus eſt: viſuſque vel ob falſum teſtimonium, vel ob intemperantiam meritò notatus. C. Herennius quoque citatus teſtis ait, patronis ex lege non eſſe teſtimonii in clientem dictionem, ſed eſſe ab eo onere patronos ſolutos. Herennii autem familiæ ſemper parentes Marii, atque Marium ipſum clientes fuiſſe. Cùm reciperent teſtimonii recuſationem judices, Herennio ipſe reclamavit Marius, quòd ſimul, ut fuit primum magiſtratum nactus, clientelam exceſſiſſet. Id non erat undequaque verum. Neque enim liberat quilibet magiſtratus obſervantia patroni clientes, eorumque poſteritatem, ſed curulis tantùm. Verumtamen quamquam primis diebus multum fuiſſet in judicio Marius jactatus, atque infeſtis uſus judicibus, poſtremò tamen præter expectationem æquantibus ſententiis eſt B abſolutus. *Plut. in Mario.*

Famæ Nominis Affectatæ.

Heroſtratus ſpe immortalis famæ Dianæ Epheſiæ templum incenderat. In eo facinore deprehenſus, cum cauſam criminis faſſus eſſet, Epheſii publico edicto caverunt, ne quis nomen illius in hiſtoria referret. Extincta plenè memoria nominis illius fuiſſet, niſi Theopompus id vulgaſſet: aut certè novitate rei allectus, ut plus cæteris ſapere videretur, nomen tale finxiſſet. *Val. l. 8. cap. 15. ex Strabonis lib. 14.*

MUNERUM HONORIFICORUM SUSCEPTORUM.

Poſt rem apud Salaminam bello navali ſtrenuiſſimè geſtam, cùm judicium fieret tota Græcia de iis, qui cæteris fortiùs, ac præclariùs operam navaſſent: invidia Lacedæmoniorum factum eſt, qui ſuffragiis plurimùm poterant, ut primæ victoriæ partes non Athenienſibus, ſed Æginetis decernerentur. At ſimul etiam metuerent, ne facti commotus indignatione Themiſtocles, conſilium aliquod in ſe, ac reliquos Græcos machinaretur: congeminatis cum donis præ omnibus, C qui fortiter feciſſent, ſibi conciliandum eſſe exiſtimarunt. Itaque cùm ea dona Themiſtocles non recuſaſſet, cum Populus magiſtratu abdicavit: Nam iſtud pati, ac ferre, videlicet in ſe non publico, ſed ſolo ſuo nomine tam multos honores, atque præmia coniici, & aliis præſertim, quàm à ſuis civibus, ut id maximè nihil infidelis animi habeat: eſſe tamen ambitioſi, & ejus, qui laudem, ac gloriam univerſæ civitati non alia quaſi ratione præreptam videri velit, quàm ut in ſe uno ſit ea cumulatior. *Ærodius ex Diodoro Siculo lib. 11.*

ΕΝ ΦΥΛΑΚΗ.

Apud Thebanos, qui ambitiosè ultra præſcriptum honores geſſerat, tanquam conſpirationis reus capite luebat. *Alex. ab Alex. lib. 4. c. 6.*

Apud Romanos, ſi qui finito magiſtratu provinciam ſucceſſori, ob ambitionem, vel proprii lucri ſtudium tradere negaret, vel ultra juſtum tempus faſces retineret, is velut majeſtatis reus in principem, & Rempublicam agebatur. *Ibid.*

EN XPHZEI.

Silas, Agrippæ Regis Judæorum individuus omnium pe- D riculorum ſocius, & ab eo tandem omni militiæ præfectus, cùm etiam Regii honoris particeps eſſe vellet, & Regi in omnibus obloqueretur, ſuaq; beneficia ſubinde commemoraret: offenſus Rex immodica libertate, præfecturam ei ademit, & vinctum in patria aſſervandum miſit. Anno pòſt elapſo, natalem ſuum celebrans Rex, pietate motus, eum accerſiri curavit. At ille ſtomachabundus è vinculis exire noluit. *Joſephus lib. 19. c. 6. Antiq. Judaic.*

Cornelius Gallus, in his honoribus, qui ei ab Auguſto deferebantur, ſecùs ac faceret Agrippa, inſolentiùs ſe gerebat. Hoc nomine multa ſcelerate, atque flagitiosè perpetrabat: ſtatuas in Ægypti provincia, ſibi collocari, pyramides, quibus acta ſua continerentur, erigi patiebatur. His de cauſis accuſatus à Valerio Largo, cùm Auguſtus ipſe cognoſceret, ignominia notatus eſt, prohibuitque Cæſar ne denuò provinciam obtineret. *Dion. lib. 53.*

Hadrianus Imp. quodam tempore, cùm ſervum ſuum videret inter duos Senatores ambulantem, miſit, qui illi colaphum impingeret, diceretque: Noli inter eos ambulare, quorum adhuc potes eſſe ſervus, ſimul ſenatoriæ dignitati conſulens, & ſervi caſtigans inſolentiam, quam ob Cæſarem herum E ſumpſerat, *Dion. Caſſius.*

CRUDELITATIS POENA JUSTA.
RESPECTU
PERSONARUM, QUI, A QUIBUS
PUNITI OB CRUDELITATEM.

Tyranni.

Phalaris, Acragantinorum truculentus tyrannis, commeantes eo hoſpites tormentis lacerabat. Huic Perillus ſtatuarius vaccam æream formavit, ut hoſpites in ea ſpirantes cremaret. Phalaris hac tantùm in re juſtum ſe præbens, illum in vaccam conjecit. Videbatur autem reddere bucula mugitum. Hoc proditum eſt lib.2. Cauſarum. *Plut. in Græc. & Rom. comp.*

Oppidum eſt Siciliæ Ægeſta, ubi tyrannus fuit atrox Æmilius Cenſorinus. Hic novorum quæſtionis generum artifices muneribus proſequebatur. Quidam autem Aruntius Paterculus æreum equum molitus, cum huic tyranno dono dedit, quò in eum impingeret excruciandos. Ille tunc demùm ad F æquitatem convertens ſe artificem in eum ante alios ingeſſit: ut quam aliis commentus fuerat quæſtionem, eam ipſe experiretur primus. Hinc cum ex monte Tarpejo præcipitem dedit. Ab illo apparet eos, qui in regno ſævi extiterant, eſſe Æmilios nuncupatos. *Auctor Ariſtides lib.4. de Rebus Italicis. Plut. in Græc. Rom. compar.*

Petrus Ericus proviſor ſinus Adriatici conſtitutus à Senatu Veneto, Ramandanis Baſſæ Tripolitani viduæ navem, quæ facultates ſuas ampliſſimas 800000. aureorum avehere Conſtantinopolim volebat, appulſam tempeſtate in ſinum maris Adriatici, cū adjunctis in ſuam poteſtatem redegit, mares occidit 250. filium matris in complexu, & gremio transfodit, fœminas 40. ſtuprò pollutas, mammis mutilatas, & in mare projectis, ſpectantibus miſellis, tandem diſſectas omnes piſcibus devorandas partes objecit. Ob hanc plus quàm barbaricam crudelitatem capite plexus, & Amurati III. Sultano Turcico præda reſtituta eſt in fine anni 1584

Filii.

Simeonem, & Levi propter cædem Sichemitarum Jacob pater præ cæteris fratribus minùs benedixit, inquiens: Simeo- G nis, & Levi fratrum gladii, tela ſunt crudelitatis; eorum nolim, aut in fidem vita mea veniat, aut in ſocietatem honos committatur, qui iracundia cædem fecerint, & libidine murum ſubruerint. Deteſtanda eſt eorum tam impotens ira, & tam effrænatus furor. Eos inter Jacobæos diſtribuam, & inter Iſraelitas diſſipabo. *Gen. 49.*

Clotarius II. Rex Francorum, Dagobertum filium graviſſimè puniturus erat, niſi is ſibi fuga conſuluiſſet, ob petulantiam Sadregiſillum patratam, Aquitaniæ præfectum, quem is detracta veſte loris cæciderat, barbam abraſerat, ſolùm ob id, quòd ille in convivio contra ſe accumbendi locum elegiſſet, poculoque ex ejus manu, oblitus per vinum majeſtatis ultrò ſumpto bibiſſet. *Æmilius lib. 1.*

Mulieres.

Athenienſes in mulierum crudelitatem (quæ unicum illum ex Ægina in Athenienſium exercitu domum reverſum, fibulis veſtimentorum interemerant) mutatione veſtis animadverterunt. Veſtem enim illarum in Jadem, & lineam abſque fibulis mutaverunt. Nam anteà Doridem veſtem gerebant Atticæ feminæ. *Herod. lib. 5.* H

Milites.

Nulla ſuorum temporum novitate Romana civitas majora tulit ſcelerum monſtra, quàm inter Syllam, & Marium eſt de ſumma rei in urbe, & foris dimicatum. Nec in tantis malis viderunt indignius, quidquam miſeri cives, quàm quòd Marii permiſſu ſervitia (adeò creverat eorum licentia, quibus ille ſeptus in urbem ab exilio redierat) in primis verò Bardiæi ſatellites Marii ad libitum graſſarentur in ingenua Romanorum corpora. Quam Q. Sertorius injuriam haud ferendam ratus, etſi unus Marianarum partium, facto in ſervos impetu, ad quatuor millia ejus generis in campo trucidavit. *Sabel. l.8. cap.4.*

Scribit Pollio Trebellius, Byzantium Galieno imperante à militibus ita devaſtatum, ut prorſus nemo ſupereſſet, vetuſtis etiam familiis funditùs everſis. Id cùm egregiè ultus foret Galienus, militibus ferè omnibus contrucidatis, Romam convolans, Encænia celebravit, novo ludorum genere, nova pomparum ſpecie, velut magnum quippiam geſſiſſet. Encænia Sui-

da interprete, dicebatur celebritas, cùm novi quippiam foret A geſtum. *Cælius lib.22. cap.14. A. L.*

Gulielmus Normanniæ Dux, qui Normannorum primus Britanniæ regnum adeptus eſt, cùm in eam Inſulam adverſus Heraldum trajeciſſet, conſpicatus Normannum militem in Heraldum adhuc ſævire, poſteàquam ſagitta ictus ad terram conciderat, eum ignominiæ nota exauctoràvit: vir enim bello clarus, atque virtute inſignis, æquè indecorum exiſtimavit, viventi hoſti terga dare, & jam mortuum, aut ad terram delapſum ferire. *Fulg. lib.6. c.3.*

HOSTES.

Judæi Adonibezec, Regem Bezec, Chananæum, occiſis decem militibus ceperunt, eique manuum, atque pedum pollices amputarunt: cùm ille diceret, Septuaginta ſeſe regulos habuiſſe, qui manum pedumque pollicibus mutilati, micas ſub menſa ſua colligerent: & nunc ſibi talionem juſtè rependi *Judic. 1.*

Adducto Agag Rege Amalech coram Samuele, ait ei Samuel Judex Iſraelitarum: Sicut fecit abſque liberis mulieres gladius tuus, ſic abſque liberis erit inter mulieres mater tua. B *1. Reg. 15.*

RERUM. PUNITI JUSTE ob DISCORDIAM.

Claudius Cæſar Lyciis ob exitiabiles inter ſe diſcordias libertatem ademit. *Sueton.*

MUTILATIONEM.

Apud Indos, qui membro aliquo quempiam orbaverit, non modò talionis pœnam ſubit, ſed etiam manu truncatur. Quòd ſi quis artifici manum, oculumve ademerit, capitale eſt *Strabo lib. 15.*

Intaphernes ſtatim poſt oppreſſos Magos regiam ingreſſus, volebat admitti ad colloquium Regis. Etenim hac lege conventum erat inter Magi oppreſſores, ut eis ad Regem foret aditus ſine internuncio, niſi cubaret cum uxore. Intaphernes, quia foret unus è ſeptem, introire utique volebat. Sed cùm janitor, & qui à reſponſis erat, introire non ſinerent, quòd Regem dicerent rei uxoriæ dare operam: eos mentiri ratus, educto acinace, aures utrique, nareſque præci- C dit, ac loro freni equini ad cervices ipſorum alligavit, homineſque dimiſit. Qui cùm ſeſe Regi exhibuiſſent, & cur paſſi fuerant expoſuiſſent, Darius ſigillatim quinque Perſas accerſivit, veritus, ne id communi ex Perſarum conſilio factum eſſet, exploravitque, nunquid id, quod actum foret, comprobarent. Ubi comperit ſine horum conſenſu Intaphernem hæc feciſſe, hominem comprehendit, ejuſque liberos, atque omnem familiam, multis de cauſis credens illos cum ſuis cognatis rebellionem fuiſſe molituros, ad necem vinciri juſſit. Tunc uxor Intaphernis ad regias fores accedens, plorabat, atque lamentabatur. Id aſſiduè faciendo, ad ſui miſericordiam Darium cùm adduxiſſet, miſſo ad eam nuncio, Rex inquit: Mulier, offert tibi Darius unius electionem, ex vinctis domeſticis tuis, quem velis liberari. Illa poſtquam ſecum deliberavit, ita reſpondit: ſi omninò unius animam Rex mihi gratificatur, eligo ex omnibus fratrem. Hæc audiens Rex, miratus hujus orationem, miſſo nuncio, inquit: Percontatur te Rex, qua de cauſa viro, filiiſque prætermiſſis, fratrem delegiſti, ut ſupereſſet, qui & remotiori abs te eſt gradu, quàm filii, & minùs jucundus, quàm maritus. Cui illa reſpondens: D Rex, inquit, maritus mihi alius, ſi dæmon voluerit, atque alii liberi, ſi hos amiſero, eſſe poſſunt: alius frater, parentibus meis jam defunctis, nulla ratione poteſt eſſe. Hanc ſecuta cauſam, ita locuta eſt, viſaque Dario probè dixiſſe. Itaque ea re delectatus Rex, & eum, quem mulier optaverat miſſum fecit, & filiórum natu maximum, cæteris omnibus interfici juſſis. *Herod. l. 2.*

Carolus IV. Imp. in Bohemia pro tribunali ſedebat, Sacerdos quiſpiam utroque oculo à Zahora viro nobili patrono ſuo privatus, propterea quòd illum erroris in religione arguiſſet, de injuria querebatur. Zahora per animi impetum, facinus admiſſum excuſabat, offerebatque pecuniam pro ſatisfactione, arbitrio judicum æſtimandam. Interpellavit dicentem Carolus, atque hanc tulit ſententiam: Quando cæco in integrum reſtitui oculi nequeant, oportere quoque Zahoram perdere oculos. *Dubravius lib.22.*

Cùm immanis Moſchorum tyrannus Joannes Baſilides, Joannem Michaelem Viſcovacium Rutenicæ gentis oratorem, excarnificari juſſiſſet, non tantùm à ſingulis ejus membris pœnæ exactæ ſunt, ſed & ſecretariis quidam, ut principi ſingulari aliquo facinore diligentiam probaret, naturalia Viſ- E covacio præcidit, quo ex vulnere ſtatim ille exſpiravit. Tum Baſilides ad ſcribam converſus: Et tu, inquit, nefandiſſimæ conſpirationis es conſcius, proditori enim meo fatum maturaſti. Aut igitur devora, quod abſcidiſti, aut ſimile ſupplicium expecta. Ille verſam in ſe invidiam commiſſi facti videns, cùm ad tormentorum gravitatem expalluiſſet, pudenda Viſcovacii integra comedit, & ſervatus eſt. *Paulus Oderbornius in vita Baſilidis.*

VOTUM CRUDELE.

Victis ad Methonem Genuenſibus, & Gallis, quidam è numero Gallorum, qui capti in cuſtodia habebantur, tædio loci ira accenſus dixiſſe fertur: Sperare ſe quandoque fore, ut Veneto ſibi ſanguine manus ablueret. Dirum Barbari omen ad Venetos delatum, ita omnium aures offendit, ut uno ordine ad geminas columnas ſuſpendio necandum cenſuerint. *Sabell. lib.8. Decad. 2.*

MENDACII POENA JUSTA RESPECTU RERUM. HUC PERTINET F IN GENERE.

Apud Perſas, & Indos, qui ter mendacio abuſus fuiſſet, illi per omnem vitam ſilentium imponebatur, nulloque magiſtratu, aut honore dignus habebatur. *Alex. lib. 6. cap. 10.*

Lege Kennethi Scotorum Regis mendacii in proximi perniciem convictus, gladio privatur, à congreſſibus publicis arcetur. *H. Boetius lib.10.*

DOLI. IN FOEDERE POENA.

Mendacium Gabaonitis attulit ſalutem, ſed abſtulit libertatem. Dederat illis Joſue Iſraelitarum Dux in caſtris Galgalæ jusjurandum, quod vitæ illorum parceret: ratus eos (quemadmodum ipſi referebant) gentem magis longinquam eſſe, quàm quæ terræ promiſſionis finibus concluderetur. Mox falſos fuiſſe deprehendens, vivere quidem permiſit: ſed calones, lixaſque conſtituit, redactos in ſervitutum. Quòd ſi ſervari promiſſum debuit, ne illi cum aliis perderentur, non fruſtrà compoſito, pellacique ſermone uſi ſunt. Quòd autem ſervari debuerit, ex ſecundo Regum volumine apparet, ubi dicitur: Ideò jam trium annorum fame laborare populum Iſrael, quia Rex Saul Gabaonitas contra fidem, quam à Joſue accepe- G rant, interfeciſſet. Sed ſi præceperat jampridem Dominus, omnes gentes illas internecione deleri, cur ſolis deinde mendacibus parci voluit? Quòd ſcilicet nulli obeſſe, ſed tantùm ſibi prodeſſe mendacio quæſierant: ac ne omninò impunè mentitos crederes, mancipiorum more ſervierunt. *Marul. l. 4. c.4. ex c.9. Joſue.*

JUDICII FALSI POENA.

Apud Ægyptios cùm moris eſſet, ut ſinguli anni omnes incolæ ad regionis præſides nomina ſua deferrent, & ſimul indicarent, unde viverent, vel qua arte, vel diſciplina ſe, familiamque ſuam alerent: quia ea in re mentiebatur, mortis pœnam ſubibat. *Idem.*

Artoxerxes cuidam, qui pręter tranſitionem mentitus fuerat duos hoſtes ſe obtruncaſſe, juſſit tribus acubus traiici linguam. *Plut. in Artoxerxe.*

ACCUSATIONIS, DELATIONIS FALSÆ POENA.

Præcepto Regis Aſſueri, ſuperbus, & iniquus Aman ſuſpenſus eſt in eodem patibulo, quod paraverat Mardochæo: & hoſtes Judæorum eodem die ab ipſis Judæis occiſi ſunt, quos H Judæos illi occidere voluerunt. *Eſther. c.6. & 8.*

Seniores duo, qui Suſannam ſuæ libidini obſequi nolentem adulterii falsò ream egerant, Danielis pueri prudentia convicti ſceleris, lapidibus obruti ſunt. *Dan. 13.*

Jubente Dario Rege viri, qui accuſaverant Danielem, miſſi ſunt in lacum leonum: & non pervenerunt uſque ad pavimentum, cùm arriperent eos leones, & omnia oſſa eorum comminuerent. *Danielis 6. & 14.*

Falsò quempiam accuſans apud Ægyptios, ſi poſtmodum ad judicium delatus foret, pœnam calumniatoribus ſtatutam ſubibat. *Diod. lib.1. c.6.*

In pugna navali ad Salaminam, quidam Phœnices, quorum naves corruptæ fuerant, Regem Xerxem adeuntes, inſimulaverunt Jones tanquam proditores, eo conſilio, ut ipſi acciperent mercedem. At illis adhuc loquentibus, Samothracia navis Atticæ impacta, eam demerſit, & in hanc Æginetica impulſa ipſam depreſſit. Verùm Samothraces, ut qui jaculatores eſſent, epibatas navis, quæ ſuam depreſſerat, jaculorum ictibus expulerunt:

lerunt:

lerunt: eorumque conſcenſa navi potiti ſunt. Quod factum A Jones liberavit. Nam Xerxes ubi id egregium facinus Jonum aſpexit, converſus ad Phœnices, ut erat ſupra modum mœſtus, & omnes arguens, juſſit eorum capita præcidi, ne cùm ipſi imbelles eſſent, meliores criminarentur. *Herod. lib.8.*

Charondas Thurius lege ſtatuit, ſi qui illatæ à ſe calumniæ crimine, doloque convicti in manus veniſſent, per urbem myrica circumvectari coronatos, & cunctis ſic circum paſſim civibus palàm oſtentatos innoteſcere, & pervulgato ſupplicii probro veluti pernicioſiſſimo flagitii genere contaminatos mores gererent, exagitari. Fuiſſeque nonnullos ajunt hac culpa tum judicatos, quibus manus ſibimet ipſis ſpontè afferre, vitamque rumpere, quam in tanta probri ignominia uſquam conſpici, jucundiùs viſum eſt. Cujus legis ſeveritate calumniatores omnes pernicioſiſſimum ſocietati humanæ genus hominum, cùm ab urbe fugati exceſſiſſent, Reſpubl. tali peſte purgata, felici, æquabilique adminiſtratione educta coaluit. *Diod. lib.12.*

Æschines orator Athenienſis ob calumniam erga Demoſthenem, & Cteſiphontem, in exilium pulſus. ☞ *Vide Tit. Gloriæ conſervandæ certamina.*

B Socrates, philoſophiæ pater, ac veræ ſapientiæ fons ſaluberrimus, cùm publicè à judicibus accuſatus, & veneno è medio ſublatus jam eſſet: tum demùm ſupplicii (nimis tamen ſera) pœnitentia ſecuta eſt. Verùm ut interim Athenienſes viderentur ejus morte moveri, ſupplicium ab accuſatoribus ſumptum, & ſtatua Socrati publicè decreta eſt. *Sab. l.3. cap.5.*

Athenienſes accuſatorem Phocionis capitis damnarunt. *Plut. in Phocione.*

Ἀμφιορκία, cùm accuſator, & reus, furti aliquos criminantes, jurant. Quod cùm ſæpè fruſtra fieri animadverſum eſſet, legem tulerunt Athenienſes in eos, qui aliquos in carcerem ob furti crimen coniicerent, ut convicti mille drachmas ſolverent. Sed & ii, qui bona civium tanquam publicata proſcripſiſſent, calumniæ convicti, tantidem & ipſi mulctabantur. *Suidas.*

Syracusani Soſidem verſutiſſimum, ob calumnias in Dionem confictas, quaſi pellendo Dionyſium ipſe tyrannidem affectaret, trucidarunt. *Plut. in Dione.*

Ad Placentiam, Duce Julio Cæſare, cùm ſeditio mota eſſet C in exercitu, juſſit ad ſe duodecim ex auctoribus adduci, ut more militari in eos animadverteret. Inter eos cùm aliquis per calumniam nominatus de innocentia ſua docuiſſet: falſum delatorem Julius Cæſar numero auctorum imponi juſſit: quòd is verè ſeditioſus eſt, qui iniquo jure adverſus alium uti velit. *P. Ærod. ex Appiano l.2. bell. civil.*

Delatores aſſiduè in foro flagellis, ac fuſtibus cæſos, ac noviſſimè traductos per amphiteatri arenam, partim ſubiici in ſervos, ac vænire Titus Veſpaſianus imperavit: partim in aſperrimas inſularum avehi. Utque etiam ſimilia quandoque auſuros perpetuò coerceret, vetuit inter cætera de eadem re pluribus legibus agi, quærive de cujuſquam defunctorum ſtatu, ultra certos annos, *Suetonius.*

Domitianus Imperator fiſcales calumnias magna calumniantium pœna repreſſit: ferebaturque vox ejus, Princeps, qui delatores non caſtigat, irritat. Pius verò Antoninus delatores, ſi non probarent, capitali pœna affecit: ſi probarent, oblato præmio, dimiſit infames. Idem factum memoratur de Opilio Macrino Imperatore, ut delatores minimè admitteret, ſed un- D dique conquiſitos, pœnis, & damno mulctaret. Fuitque veteri ſanctione conſtitutum, ut neque mulieri, neque damnato criminis, neque militi, aut veteranis, neque viris clariſſimis ob dignitatem, criminoſum deferendi licitum eſſet. *Alex. lib.4. cap.22.*

Paulus quidam nomine, in complicandis calumniarum nexibus inſignis adeò, atque (ſi ita loqui licet) indiſſolubilis fuit, ut ei ſub Conſtantio Auguſto, & Juliano Cæſare, Catenæ cognomentum ſit impoſitum. At is poſtremò Juliano Auguſto, ſententia ſecundi Salutii Præfecti prætorio, & aſſeſſorum Marmertini, & Arbitionis, Agillonis, & Nevitiæ, vivus exuſtus eſt. *Ærod. ex Marcellini lib.15. & 22.*

Constantinus Magnus Fauſtam uxorem habuit. Hæc Criſpi privigni amore capta, cùm ad libidinem ſæpiùs eum provocaſſet renuentem, detulit ad maritum, illum ſibi vim inferre voluiſſe. Conſtantinus fidem adhibuit, ideòque Criſpum necari juſſit. Verùm poſt aliquot annos comperta cauſa, & in uxorem capite animadvertit. *P. Ærodius ex Eutropio lib.10. & Nicephoro lib.7. Eccleſ. hiſt.*

Esechius vir Conſularis cum patriarcha Gamaliele graviſſimas exercuit inimicitias. Itaque diffamandi Gamalielis, E ſeu opprimendi cauſa, atque ut eum ſuis ipſius teſtimoniis convinceret, quem ſciebat ad exercitationem multa in hanc, illamque partem dictare, ac ſcribere, ſollicitato notario chartas Gamalielis invaſit, & in publicum protulit. Querela à Gamaliele ad Theodoſium delata, Eſechium capite condemnavit. Nam & ſervos alienos in necem Domini ſollicitare, corrumpere, & calumniandi occaſionem ex ipſis Laribus, ac focis, qui unicuique noſtrum ſanctiſſimi, tutiſſimi, atque fideliſſimi eſſe debent, anxiè aucupari, flagitioſum eſſe. Poſtremò & quis ampliùs audeat nedum hiſcere, aut manum ad tabulas apponere, ſi quod nobis, ac Muſis duntaxat ſcribimus, canimus, neque ex animi ſententia plerumque, ſed ſtyli acuendi cauſa, vel ad id, quod ſcimus utile eſſe, diſſuadendum: vel contrà, quod inutile, & inhoneſtum, perſuadendum, id invitis nobis auferatur, & in publicum exeat? Planè & ſi quis apud ſe, vel famoſiſſimum libellum deſcripſerit, tamen ſi non ediderit, aut produxerit, immò ſi corruperit, ſuppreſſerit, lege Cornelia non teneri, quemadmodum & ſi quis venenum habuerit, niſi cauſa necandi hominis habuerit. Non enim ſive crimen, ſive maledictum eſſe poſſe, quod nulli aut dictum, aut objectum ſit: nec con- F vivium eſſe abſque vociferatione, ideòque & qui curaverit convivium fieri: attamen ſi factum non fuerit, non teneri. Denique ut à Valentiniano, & Valente reſcriptum eſt, qui famoſum libellum repererit, modò non manifeſtaverit, etſi illum penes ſe habeat, nihil adverſus legem committere: alioqui fore, ut cognitionis quis pœnam ſubeat: quia quod apud quemlibet in bibliotheca lateat, id adhuc in animo latere videatur. Itaque ſi quid illæ tabulæ famoſi habuerunt, non Gamalielis, qui ſcripſit, ſed Eſechii qui protulit, injuriam eſſe, quæ auctori capitalis meritò fuit, quod in alienum caput excogitata, & præparata eſſe videatur. *Erod. ex D. Hier. epiſt. ad Pammach.*

Gregorius Antiochenus Epiſcopus de adulterio, & annonæ caritate accuſatus eſt coram ſynodo Conſtantinopolitana, ſub Mauricio Imperatore. Verùm cùm ſeſe purgaſſet, Aſterius Orientis Princeps, qui eum accuſaverat, nervis cæſus, & in urbe circumductus, in exilium pulſus eſt. *Evag. l.6. c.7.*

Sixtus III. Pontificatum iniens, à Baſſo quodam reus in judicium accerſitur. Hic autem congregata ſeptem, & quin- G quaginta Epiſcoporum Synodo, ita cauſam dixit, ut ab omnibus uno conſenſu abſolveretur. Damnatur Baſſus calumniator iniquus, annuente Valentiniano Imp. & Placidia ejus matre, in exiliumque mittitur: ita tamen, ut ultimo die viaticum ei ob pietatem Eccleſiæ non negaretur. Ejus autem prædia non fiſco, ſed Eccleſiæ adſcribuntur. Ajunt Baſſum poſt exilium non multùm vixiſſe, tertio enim menſe diem extremum obiit: cujus corpus Sixtus Epiſcopus linteaminibus involutum, & aromatibus conſperſum, propriis manibus ad S. Petrum ſepelivit in loculis parentum. *Platina.*

Otho III. Imperator conjugem ſuam, cujus impulſu olim Comitem quendam, quaſi eam de ſtupro ſollicitaſſet, innocentem ſecuri percuſſerat, igni tradi juſſit: Comitis uxore, viri ſui innocentiam geſtatione ferri candentis probante. *Crantzius l.4. c.22. Saxoniæ.*

Cùm Herodes Judæorum Rex multa contra patrios mores inſtitueret: decem cives contra eum conjurarunt, ſicaſque veſtibus texerunt. At à quodam eorum, quos Herodes ad perſcrutanda, & indicanda talia diſpoſuerat, proditi fuere, per- H que varios cruciatus, necati. Sed non multò poſt delator iſte inviſus omnibus, à quibuſdam interfectus, fruſtatimque conciſus eſt, & objectus canibus, idque multis ſpectantibus. *Joſephus l.15. c.11. Antiq.*

Lites, & ſimultates inter Uladislaum Jagellonem Polonorum Regem, & Heduigim reginam, ſuſurronum delationibus excitatæ, euſque increverant, ut non longè eſſent à diſſidio, ni primores interceſſiſſent. Convenit tandem, ut delatores utrimque ederentur. Editus Gnevoſſius Dalevicius ſubcamerarius Cracovienſis, qui ſanctiſſimam feminam Heduigim reginam clàm apud maritum Regem probri inſimularat, quòd diceret, abſente illo Gulielmum Auſtrium ſecretò Cracoviam veniſſe, & aliquot diebus cum regina conſueviſſe. Qua de re ſatisfecit regina Regi jurejurando: cæterùm in Gnevoſſium judicium de infamia, Viſliciæ in conventu procerum inſtitutū eſt. Ibi accuſatus, damnatuſque, cùm non probaſſet, quæ dixerat, nec dixiſſe ſe negare poſſet: ex decreto judicii, mentitum re eſſe clara voce, & latratu ſubter ſcamnum edito profeſſus eſt.

Eſt

Eſt autem ea graviſſima apud Polonos, & infamiæ plena mendacii retractatio, quæ fit publicè latratu canino adjuncto. Ita ſublata omni ſuſpicione, amor conjugalis eſt inter Regem, & Reginam redintegratus. *Cromerus lib.* 15.

Cùm Gallicus exercitus Venetorum copiis inſtructus Neapolim, quò ſe Caroli V. Cæſaris milites receperant, obſideret: vir quidam è Montella Samnii oppido, ſe Gallicarum partium militem ab ipſo albæ crucis ſymbolo, teſſeraque mentitus, atque in inſidias excurrentium Hiſpanorum ultrò datus, cùm Neapolim perduceretur: ſe magnæ, atque inſtructæ proditionis conſilium detecturum pollicitus eſt, unde non miſſionis modò, ſed multæ etiam pecuniæ præmium ſperare poſſet. Itaque uti oportebat, ad Imperatorem producentibus Hiſpanis, qui eum ceperant, Fabricium Maramaldum cogitatæ nefariæ proditionis reum fecit, quòd is ad eam urbis partem, quæ Campanam, & Carmelitanam portam interjacet, cum ſuis cohortibus ſtationem obtineret, & portam Lotrechio Gallici exercitus Imp. proditurum promiſiſſet. Ea re ſubitis auribus accepta, & ad ſuſpicacem animum tranſmiſſa, Philibertus Aurantius Cæſarianorum Imp. vocatum Fabricium, & deponere gladium juſſum, cuſtodiæ tradit. Tum verò Neapolitani ex ſingulis tribubus conſurgunt, & rei incredibilis fama vehementer offenduntur, quòd præclaræ, & antiquæ ſtirpis civis, ſpectatæ virtutis Dux, & per omnem vitam Cæſariani nominis ſtudioſus, ab agreſti, & nemini penè cognito homine delatore, in diſcrimen ſalutis, & famæ vocaretur. Propterea orabant ſummis precibus, ne præcipiti judicio, ſed accurata cunctatione ejus accuſationis cognitionem ſuſciperet: & ille latronum more, inanis & proculdubio falſiſſimæ conjecturæ indicium ſevera in quæſtione prius per purgaret, quàm Maramaldus ad refellendam calumniam, uti æqua jura in diſpari probo, atque pernobili reo caverent, tormentorum cruciatibus admoveretur. Indulſit hoc Fabricio nequaquam ægrè Imp. Aurantius, alioqui in gravibus rerum momentis facilè ſuſpicax, atque præproperus, cùm reum peropportunè Victoria Columna tanquam Piſcarii conjugis ſui alumnum efficaciſſimis literis commendaſſet. Nec multò poſt accuſator in quæſtione diù, & graviter tortus, cùm tormenta, ſecus ac ante periculum crediderat acerbiora, ferre nequiviſſet, ſe pecunia corruptum, ſubornatumque fuiſſe ab inimicis Maramaldi confeſſus eſt. Atque ita ille ſceleſtus calumniator, tanta infamia Fabricium liberavit, & talionis pœnas in fruſtra diſſectus dedit: ſtatimque Aurantius priſtinæ dignitatis, atque cuſtodiæ locum, unde jam cohortes dimoverat, Maramaldo cum multa verborum præfatione reſtituit. *Jovius l.26. hiſt.*

Ex lege Mahometi imponentes adulterium bonis fœminis, nec hoc quatuor teſtibus probantes, ictus XXC. patiuntur.

TESTIMONII FALSI
POENA

Leges XII. Tabul. falſum teſtimonium dixiſſe convictum, de ſaxo deiici jubebant: quod ab Ægyptiis ductum facilè crediderim, quibus omne perjurium, & viri ludificatio, diis abjuratis, morte luebatur, quòd deos unà, atque homines offendiſſet. Mox ſubſequutis legibus, mitior pœna perjurio data eſt, quarum verba ſunt: Perjurii pœna divina, exitium: humana, dedecus violati jurisjurandi eſto. Apud Indos verò de perjurio convictus, manuum, pedumque digitis, & extremis membris decurtabatur. *Alex. lib. 6. cap.* 10.

PERJURII.

Ægyptiorum lege olim perjuri capite mulctabantur, tanquam qui duplici tenerentur ſcelere, ut qui & pietatem in Deos violarent, & fidem inter homines tollerent, maximum vinculum ſocietatis humanæ. *Diod. lib.*1. *c.*6.

Scythæ per ſolium regium pejerantes morte mulctant. *Herodotus lib.*4.

Cenſorum apud Romanos licèt tanta fuerit poteſtas, ut quævis hominum vitia duriſſimè reprehenderent: animadverſum tamen eſt, de nulla re magis, & ſeveriùs, quàm de jurejurando, judicare conſueviſſe. *Alex. l.3. c.*13.

PERSONARUM. JUSTI ERGA
Mendaces.
VATES.

☞ *Ex ſuperioribus exempla mutuanda.*

Vir erat inter Ruſſos ſummo loco natus, Cæſarinus ſcilicet Ulodomirus: is cùm indemnatus fædiſſimè carcere teneretur, fraude ſe evaſurum ſperans, fabulam comminiſcitur, & rem ſe magnam Baſilidi indicaturum dicit, ad quem illicò perductus, quid rei ſit, jubetur dicere. Tum ille: Animo in ſomnum profuſo, per loca deſerta, & invias regiones vagantem Polonorum Regem obvium habui, cùmque interrogarem, quid ita tam triſti vultu incerto itinere ferretur, Reſpondit ille: duriſſimo mihi, & inexpectato fato pereundum eſt, & uſque ad vitæ exitum latebræ mutandæ: tandem tamen Moſchorum Princeps me capiet, ſummaque meum in regnum authoritate, & potentia utetur. Tibi igitur, invictiſſime Cæſar, novam ego majeſtatem, & ſupremum Sarmatici regni faſtigium eo ſomnio portendi opinor. Audito ſermone Baſilides hominem carnificibus cruciandum tradidit, ut tormentis totius conſilii veritatem exprimeret. Ibi Ulodomirus, cùm dolum pernegare non poſſet ob cruciatuum gravitatem, & cuncta fateretur: Baſilides ad eum converſus eſt, jam inquiens, ſatis magnam inventi mendacii pœnam pependiſti, ad conſuetam igitur non habitationem revertere, donec magnæ admirationis ſomnio eventus reſpondeat, tum nimirum & honoris excellentia, & opibus facilè mei Senatus Princeps eris, nec te perpeſſæ calamitatis unquàm pœnitebit. *Paulus Oderborn. in vita Baſilidis.*

AULICOS.

ALEXANDER Severus Imp. Vetronium Thurinum familiarem habuit, ex iis unus, quos Licinius Imp. Tineas, & Mures palatii vocabat. Ille omnia vel fingendo ſic vendiderat, ut Alexandri quaſi ſtulti hominis, & quem ille in poteſtate haberet, & cui multa perſuaderet, infamaret Imperium. Imperator ut illum deprehenderet, quendam ſubmiſit, qui à ſe quidam publicè peteret, ab illo autem occulto quaſi præſidium poſtularet, ut pro ſe Alexandro ſecretò ſuggereret. Quod cùm factum eſſet, & Thurinus ſuffragium promiſiſſet, dixiſſetque ſe quædam Imperatori dixiſſe, cùm nihil dixiſſet, ſed in eo pendere, ut adhuc impetraret, eventum vendens: cùmque iterùm juſſiſſet Alexander interpellari, & Thurinus quaſi aliud agens, nutibus annuiſſet, neque tamen interim quidquam dixiſſet, impetratum autem eſſet, quod petebatur, Thurinus autem ab illo ingentia præmia percepiſſet, accuſari eum Alexander juſſit. Probatis per teſtes omnibus, & quibus præſentibus quid accepiſſet, & quibus audientibus quid promiſiſſet, in foro tranſitorio ad ſtipitem ligari præcepit, & fumo appoſito, quem è ſtipulis, & lignis humidis fieri juſſerat, necavit, præcone dicente: Fumo punitur, qui vendidit fumum. At ne in una tantum cauſa videretur crudelior fuiſſe, quæſivit diligentiſſimè antequam damnaret, & invenit. Thurinum ſæpè etiam in cauſis ab utraque parte accepiſſe, & ab omnibus, qui aut præpoſituras, aut provincias acceperant. Idem ſervum Thurini, qui à quodam militari centum aureos acceperat, in crucem tolli juſſit, per eam viam, qua eſſet ſervis ſuis ad ſuburbana Imperatoria iter frequentiſſimum. *Lampridius.*

INHUMANITATIS, ASPERITATIS
POENA JUSTA.
ERGA SEIPSUM. OB MORTEM
SIBI illatam.

Ajacis corpus terra conditum fuiſſe in Sigæo littore, narrat Philoſtratus, quoniam eorum, qui ſibi mortem conſciviſſent, cadaver in rogum mitti nefas putaret illud ſæculum. Crematur tamen apud Dictym, & Calabrum. Æſchines verò contra Cteſiphontem hæc ait καὶ ἐάν τις αὑτὸν διαχρήσηται, τὴν χεῖρα τὴν τοῦτο πράξασαν χωρὶς τοῦ σώματος θάπτομεν. Feſtus carnificis loco habitum, qui ſe vulneraſſet, ut moreretur, oſtendit. Tractat hæc *Plato in Phædone.* Quæ de Ajacis ſepultura à *Flacco* dicuntur *l. Serm.2. ſatyra 3. ab Ajace* Maſtigophoros Sophoclis deprompta ſunt. *Brodeus in 1. Epigram.*

Apud Thebanos, qui mortem ſibi conſcivit, nulla fuit laude dignus: quin potius id crimini dabatur, & probro, eoque facinore pudēdam inſcitiam, & imperitiam coarguebat ſuam, velut ſui carnifex, immaniſque naturæ foret. Athenienſes verò, cùm necem quiſquam ſibi manu conſciviſſet, defuncto cadaveri manum tanquam facinoroſam abſcindunt, illamque diviſam à corpore, inhumatam relinquunt, reliquum verò cadaver humo tegunt. Quod Platonis documentum fuit, qui cenſuit, optimum quemque infracto animo vim fortunæ, & incurſus calamitatum potiùs ferre, & niſi cùm dies promiſſus advenerit, neminem injuſſu Dei mortem ſibi conſciſcere, aut ante tempus fato fungi oportere: idque magnificentius, præclariuſque videri. *Alex. l.5. c. ult.*

Mileſii virgines, quæ populari quadam inſania laqueo ſeipſas tollebant, denudatas per compita trahendas à carnifice curarunt.

Mors infamiſſima Veteribus cenſebatur, quam ſibi qui ſpontè cōſciviſſet: quo nomine etiam ſepulchro prohibebatur, ni

ni cauſa proferretur, congruens unde & declamantibus celebrata lex: Qui ſibi manum admoverit, inſepultus jaceat. *Cælius lib.17. cap.21. A. L.*

OPES DILAPIDATAS.

☞ *Vide Tit. Prodigalitatis pœna.*

ERGA ALIOS. RESPECTU
PERSONARUM. ERGA
Hoſpites.

☞ *Vide infrà, Perfidiæ pœna erga Hoſpites.*

Damnatos.

Senatu movit M. Cato inter alios complures L. Quintium Flaminium, qui ſeptem annis ante Conſul fuerat: & quod majoris momenti ei erat ad gloriam, T. Quintii, qui Philippum debellaverat, fratrem. Cauſam, cur ſenatorio loco eum moverit, hanc habuit. Puerum Lucius formoſum ſcortum perpetuò habebat in contubernio ſuo, atque in expeditionibus ſuis tantùm tribuebat ei honoris, tantumque ille apud eum poterat, quantùm nemo ſummorum amicorum, vel familiarium, qui circa eum erant. Cùm jam provinciam obtineret Proconſul, in convivio quodam puer juxta eum, ut ſolebat, accubans, inter cæteras blanditias, quibus per vinum facilè ducebat eum, tantoperè jactavit ſe amare eum, ut ſpectaculum (inquit) gladiatorum, quod nunquam ſpectavit ante, prætermiſerim, ac currens perrexerim ad te, quamvis videre hominum avebam interfici. Lucius viciſſim ſe venditans ei: Nihil, inquit, te torqueat hoc, ergo facilè medebor. Inde unum ex damnatis rei capitalis attrahi in convivium, & lictorem cum ſecuri præcepit accerſi. Tum iterùm ex ſcorto quæſivit, an videre iſtum vellet feriri ſecuri: cùm annuiſſet, imperavit præcidi homini caput. Ita plerique omnes tradunt. *Cic.* quoque *in Dial. de Seneɛt.* ſic narrantem inducit Catonem. *Livius l.*39. Gallum transfugam, dicit illum fuiſſe, qui fuit interfectus: ac Lucium non per lictorem, ſed ſua ipſius manu hominem occidiſſe, eaque eſſe in Catonis oratione ſcripta. Ejectum Senatu à Catone Lucium Titus frater iniquo animo ferens, provocavit ad populum, poſtulavitque, ut cauſam proferret Cato notæ, quo eam referente, & exponente convivium illud, parabat inficias ire Lucius: verùm cùm Cato ſponſione eum provocaret, detectravit. Itaque meritò judicavit populus notum. *Plut. in Catone.*

Injuſti ſupplicii accuſatio fuit, ut ex Quintiliani Declamatione 35. manifeſtum eſt. Quo loco ita definit: Injuſtum ſupplicium eſſe, quod non ſit exactum ſecundùm legem. Itaque qui occidere juſſus eſt, ſi diù gladium ſupra cervices tenuerit, nocentem ſibiipſi manus afferre coegerit, os damnato præcluſerit, ne ſaltem gemere poſſit, injuſtum ſupplicium eſt. Ideòque ſcripſit *Ulp. Jureconſult. l.9. de Offic. Proconſ.* nec Præſides habere jus liberam mortis facultatem concedendi: & ſi damnetur aliquis, ut gladio in eum animadvertatur, animadverti in eum oportere gladio, non ſecuri, vel telo, vel fuſte, vel laqueo, aut veneno, aut quo alio modo. Nihil enim, præſertim à privato, in re tam ſeria, ac miſerabili addi, aut adimi poteſt, quod non eò crudelius, aut gravius habeatur: quia detrahere, ſibi aſſumere eſt vim legis, aut magiſtratus: addere, ultra id quod jam dictum eſt, alinæ etiam miſeriæ, & calamitatis nimis ferocem inſultationem habet. Hinc adeò natum eſt hoc publicum judicium Claritas, & Fluviana adulteriorum ſtuprorumque criminibus obnoxiæ, judicante Maximino, ſub Valentiniano damnatæ ſunt. Harum altera cùm duceretur, abripuit ei carnifex indumenta, ac veſtimenta omnia, ut ne quidem ei velamen ullum pudendarum partium relinqueretur, atque ita per medium populum nudam ad ſupplicium traxit. Id carnifex ſua auctoritate, immaniter, inſolenter, ac contra pudorem publicum feciſſe deprehenſus, ipſe, de adultera exacto ſupplicio, vivus exuſtus eſt. *P. Ærodius ex Marcellini l.* 8.

Venetiis animadverſum erat de conſilii ſententia in Andream Boldunum tyrannidis affectatorem, ut publicè laqueo vitam finiret. Quem eo ipſo die nobiles aliquot, graviter illi inſultantes, impudenterque ſæpè appellantes, ad columnas uſque geminas deduxere. Quod ab Advocatoribus Venetis cognitum, ad conſilium ſtatim delatum, ſic animos omnium incendit, ut patricios eos, quotquot fuerant, graviter ſanè mulctarint: & alioqui factum id uſque adeò impudentiæ, inſolentiæque plenum videri poterat, cùm morituro patricio tam infami letho, ſatis ea pœna irrogata videri poſſet. *Egnat. l.2. c.4.*

Ægros.

Cùm quidam ægra, & affecta mancipia in Inſula Æſculapii tædio medendi exponerent: omnes, qui exponerentur, liberos eſſe, Claudius Cæſar ſanxit, nec redire in ditionem Domini, ſi convaluiſſent: quòd ſi quis necare mallet quem, quàm exponere, cædis crimine teneri. *Suetonius.*

Naufragos.

REDIBAT Marinus Bonus Venetias, triremis unius præfectus, ex Cypro Inſula, ad quam publico nomine miſſus fuerat cùm fortè incidit in alteram Venetam triremem, quæ naufragio facto magnam nautarum partem amiſerat: cùm tamen plerique ex iis in everſæ navis carina ſervati conſiſterent, auxilium ſibi, opemque ferri ab eodem Marino magna voce expoſcentes. Qui quidem facilè ſervari potuiſſent, ſi propiùs acceſſiſſet: quod penitùs ille neglexit, omnibus non multò poſt naufragio conſumptis. Ea res ad Advocatores delata, id effecit, ut cùm primùm Venetias ille appulit, eum ſua interceſſione reum fecerint: qui de conſilii ſententia ita damnatus eſt, ut quoad vixit ab omni maritima præfectura publicè reiiceretur, ita ut neque bello, neque pace idoneum illum eſſe cenſuerint. *Egnatius lib.2. c.4.*

Mortuos.

Apud Græcos deteſtabili crimine obnoxius erat, & capitis pœna dignus, qui inſepultum cadaver reliquiſſet. *Alex. lib. 6. cap.*14.

ATHENIENSES decem Imperatores ſuos, & quidem à pulcherrima victoria redeuntes, capitali judicio condemnarunt, quòd militum corpora, licèt maris ſævitia interpellante, ſepulturæ non tradidiſſent. Id enim nullo modo nec piè negligi, ac prætermitti poſſe: quòd eſſet in more totius Græciæ, ſolatio parentum, vivorumque æmulationi. *Val. Max. l.9. c.*8.

ALEXANDER Magnus cùm Cyri conditorium apertum comperiſſet in Perſide, interfecit auctorem: quamvis Pellæus eſſet non ex obſcuriſſimis, qui id admiſerat, Polymachus nomine. *Plut. in Alex.*

GULIELMUS Normannus, cùm in Britanniæ inſulam adversùs Heraldum trajeciſſet, conſpicatus militem quendam, qui in Heraldum, poſteàquam ſagitta ictus, conciderat ſæviebat, eum exauctoravit. *Fulgoſ. lib.6. c.*3.

Bruta.

Puer quidam capitis poſtulatus eſt apud Areopagitas hoc nomine, quòd inventus eſſet oculos coturnicum omnium eruens, quas poſſet apprehendere. Excuſationem ætatis reus primò afferebat, in puerorum delictis, pro innocentia imprudentiam eſſe, tum ut aliquam pœnam mereatur, hoc certè crudele eſſe, ut brutorum animantium mortem, hominis morte vindicari: denique ut tali ratione res agatur, oculos ei, non vitam eripi oportere. Attamen omnium Areopagitarum judicio damnatus eſt, quòd ſignum id eis eſſe videretur pernicioſiſſimæ mentis, multiſque malo futuræ, ſi adoleviſſet. *Quintil. lib.5. c.3.*

TIBERIO Principe, M. Servilio, C. Seſtio Coſſ. ex fœtu corvi ſupra ædem Caſtoris, & Pollucis, in oppoſitam ſutrinam pullus devolaverat: quo nomine veluti religionis ergo commendabatur officinæ Dominus. Maturè ſermoni corvus aſſuefactus, omnibus matutinis horis evolans in Roſtra ad forum verſus Tiberium, deinde Germanicum, & Druſum Cæſares nominatim, mox tranſeuntem populum Romanum ſalutabat, poſteà ad tabernam rediens: mirus hoc plurium annorum aſſiduo officio. Hunc æmulatione vicinitatis, manceps proximæ ſutrinæ exanimaverat. Verùm quia id ſubita iracundia feciſſe videri voluit, excrementi iſtius corvi, calceis ſuis impoſita macula, res coram judicibus de facili tranſacta eſt. Sed Pop. Rom. tanta indignatio cepit, conſternatioque invaſit, ut primò pulſus ex ea regione manceps, mox quoque ideò interfectus ſit, denique funus etiam aliti publicè celebratum. Adeò mirum hoc ingenium avis, juſta cauſa exequiarum, ſuppliciique de homine, ac cive, Populo Romano eſſe viſa eſt. *Plinius Secundus lib.10. c.*43.

RERUM, propter quas. POENA ob
Tormentorum inventionem.

PERILLUS Athenienſis execrabilem illam machinam ex ære fabrefecit, ut Phalaridis tyranni aures delectaret humano cruciatu. Sed tantę diritatis ultio brevi ſecuta eſt, primus omnium, ipſe à Phalari Agrigentino, Syracuſanorum tyranno tauro incluſus, tam deteſtabile opus ſui imbuit ſupplicio. *Sabell. l.10. c.4. ex Oroſio l.1. c.20. & Plinio lib.34. c.8.* Item *Ovidius in 1. de Arte amandi:*

Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torruit, infelix imbuit auctor opus.

Juſtus uterque fuit: neque enim lex æquior ulla eſt,
A *Quàm necis artifices arte perire ſua.*

Ægeſta Siciliæ fuit oppidum, in quo imperavit Æmilius Cenſorinus, qui novi tormenti inventores muneribus cumulabat. Cui cùm Aruntius Paterculus equum ex ære factum ad ſontes perimendos excogitaſſet: ejuſdem juſſu primus eò conjectus eſt, & ibidem enecatus. *Auctor. Ariſt. Mileſ. apud Plut.*

Alimentorum alienationem.

Athenis cæſus eſt virgis Athenagoras Cynicus, qui in fame frumentum auſus erat exportare, *Cic. pro Flacco.*

Votum impium.

Impii voti à Demade Athenis quidam accuſatus eſt, qui cùm neceſſaria funeribus venditaret, grande lucrum ut in hac arte ſua faceret, optaſſe dicebatur. Id niſi ex mala mente, & peſſimo in Remp. odio proficiſci, cujus hic compos eſſe nequeat, ſine multorum nece, ſtrage & interitu. Satis per ſe deteſtandas, atque abominandas opes, quæ tam infelici, & lugubri officio, ſeu commercio paratæ ſunt: quàm ut ſolemni voto, palàm, & publicè cum damno publico miſerè concupiſci, & affectari debeant. Etiam verbis impiis crimen læſæ Reip. maximè exacerbari. Contra pro reo dicebatur, B quòd ita fortaſſe optaſſet, non eo animo feciſſe, quo arguitur, rem aliter atque benignius (quod in criminibus fieri ſolet) arripi, atque interpretari poſſe: ut hinc magnum lucrum faceret, non quòd multis venderet, ſed ut carè venderet quod parvo, & vili pretio comparaſſet. Jam etſi quid ſubſiniſtrè cogitaſſet, an ideò ſceleris vicem obtinere debeat? ſi quid commiſſum eſt, quod quidem reprehendi poſſit, etiamne id ſtatim vindicari, ac damnari oportere? Quis non hac ratione puniendus eſt? Omnes ex alieno incommodo lucrum facimus. Denique ſi ſe quilibet excutiat, inſpiciatque, quid tacitus optat, vix eſſe qui ſe innocentem prædicare poſſit: in ſuoque ſinu inveniet, quod in alio reprehendit. Attamen Judicum ſententiis condemnatus iſte eſt deſignator, & libitinarius: quia etſi taciti multa interdum communi vitio naturę, & errante magis quàm fixo animo concipimus: id certè continuiſſe, imperfectæ, & irritæ: protuliſſe, conſtitutæ, & conſummatæ voluntatis, atque malitiæ eſt, quod quia cujuſmodi ſit, cùm exemplo nocet, tum ad perfectiorem actum pervenire poteſt, meritò præveniendum fuit legibus mulcta, aut alia extraordinaria animadverſione. *P. Ærodius ex Seneca lib.6. de Be-*
C *neficiis, c.38.*

Claudiam Appii Cæci filiam Veſtalem inſontem crimine, quo accuſabatur, votum impium ſubvertit: quia cùm à ludis domum rediens turba eliderctur, optaverat, ut frater ſuus Appius Claudius maritimarum virium Roman. præcipua jactura reviviſceret, ſæpiuſque Conſul factus infelici ductu nimis magnam urbis frequentiam minueret. Ob hæc tam improba, & incivilia verba C. Fundavius, & Tib. Sempronius ædiles plebeii mulctam ei dixerunt æris gravis trigintaquinque millia, bello Punico primo, Fabro Licinio, & Tito Acilio Craſſo Conſulibus. *Valerius lib.8. cap.1. & Gellius lib. 10. cap. 6. ex Capitone Attejo.*

Gaudium intempeſtivum.

L. Fulvium Argentarium Romanus Senatus, quòd ſecundo bello Punico, à feneſtris per meridiem in forum roſeo ſerto coronatus, ſpectaſſet, carceri per omne tempus ejus belli damnavit: ut intempeſtivum gaudium, quo laborante patria uſus erat, carceris moleſtia corrigeretur. *Fulgoſ. lib.6.c.3. ex*
D *Plinio lib.21.c.3.*

Reprehenſionem amarulentam.

Cùm Veſpaſianus Romanorum Imperator ab Alexandrinis magnam pecuniam exegiſſet, nullo tributi genere prætermiſſo, ut ne mendicis quidem pepercerit: Alexandrini multa convitia in eum jactabant: dicebantque præter cætera, eum ſex obolos exigere. Unde Veſpaſianus tanta ira commotus eſt, ut viritim ſex obolos perſolvi juſſerit, ſtatueritque ſupplicium de iis capere. Quorum pœnam cùm Titus deprecaretur, eis nihilo magis pepercit. Neque verò Alexandrini eam ob cauſam deſiſtebant, ſed publicè exclamabant. Ignoſcimus Veſpaſiano regnandi imperito. Quæ cùm temerè effutirent, eadem petulantia, qua diſcedebant è vita, inferos explebant. *Suet. & Dion.*

P. Mutius mimum, qui Lucium Accium Poetam in ſcena nominaverat, cùm nihil aliud defenderet, niſi licere eum nominare, cujus nomine ſcripta dentur in vulgus: hoc ipſo condemnavit: habita videlicet perſonæ, temporis, atque loci conditione: quæ à mimo, & de ſcena, atque in conſpectu totius populi Rom. dum res non ſeria, ſed ludrica agitur, quenquam eximium virum nomina compellari non patiuntur. Nam ſi E plures in inſtrumentis legi ſua nomina moleſtè ferunt, quantò magis ea à mimo pronunciari? *P. Ærodius ex auctore ad Herennium lib. 1. & 2.*

In Labieno tanta, & tam impromiſcua memoratur libertas, ut libertatis nomen excederet: & quia paſſim omnes lacerabat, Rabienus vocabatur. In hunc primum excogitata eſt nova pœna: à Romanis enim effectum eſt per inimicos, ut omnes ejus libri comburerentur. Quæ res inuſitata fuit, & prorſus mira, ſupplicium de ſtudiis ſumi.

Reliquerat Franciſcus Capellus eques, vir patricii ordinis inſignis, liberos mares quatuor. Carolum videlicet natu maximum, qui juvenis adhuc immaturo quodam fato ſubreptus eſt: & Bernardum ipſi proximum, qui ubi per ætatem honores aliquot aſſecutus eſſet, dum nimia libertate juvenis adhuc uteretur, modò hunc publicè, modò illum accuſans, minabunduſque etiam ſe in reliquos talem futurum: tandem decreto Senatus Veneti, haudquaquam parendum ſibi in animum induxerat, in perpetuum exilium abire coactus eſt. Nunquam ſuſpicatus fore, ut in libera civitate nimia libertas ſibi officere poſſet. *Egnatius lib.6. cap.2.*

Contentionis ſtudium. F

Apud Cyrenenſes lex erat, ut litigioſos, & peſtiferos cives ad tribunal Ephori traherent, & mulctam, atque infamiam ipſis imponerent. *Heraclides de Politicis.* Namque, ut Poeta inquit: grex totus in agris Unius ſcabie cadit, & porrigine porci.

Invidioſum perpetuò fuit nomen accuſatoris, adeòque M. Bruti apud Romanos: Lycurgi Athenis, qui accuſationem factitaſſe dicti ſunt. Id cùm Calpurnius Salvianus ita adamaſſet, ut etiam feriarum Latinarum diebus (quarum omnium ratio in liberis requietem habet litium, & jurgiorum, in ſervis operum, & laborum) Sextum Marium coram Druſo Præfecto urbis reum poſtulaſſet: in exilium actus eſt. *Tacitus lib.4.*

SCURRILITATIS POENA JUSTA.
JOCANDO INTEMPESTIVE.

Apud Rom. Cenſor agebat de uxoribus ſolemne jusjurandum. Qui jurabat, cavillator quidam, locum eſſe ſibi loci dicendi ratus, cùm ita, uti mos erat, Cenſor verbis conceptis dixiſſet: Et tu ex animi tui ſententia uxorem habes: Habeo G equidem, inquit, uxorem, ſed non hercle ex animi tui ſententia. Tum Cenſor eum, quòd intempeſtivè laſciviſſet, in ærarios retulit, cauſamque hanc joci ſcurrilis apud ſe dicti ſubſcripſit. *Gell. lib.4. cap.20.*

P. Scipio Naſica, & M. Pompilius Cenſores, cùm equites atque eorum equos recenſerent, à quodam equite petierunt: Quamobrem, cùm ipſe pingui, nitidoque corpore eſſet, equum haberet macilentum, atque ſtrigoſum. Qui cùm reſpondiſſet, Equum à Statio ſervo curari: ſe autem ſuipſius curam habere: intemperantis verbi inſolentia magis quàm facto ipſo Cenſores moti, inter ærarios eum retulerunt: atque adempto equo ſuffragii jure in publicis rebus privarunt. Indignum enim aliquo populi Romani honore putarunt, qui tam impudentes Cenſoribus reſpondiſſet. *Gellius lib.4. c.20. ex Sabini Maſſurii lib.7. Memorabilium* refert.

P. Scipio Naſica, cùm ædilitatem curulem adoleſcens peteret, manumque cujuſdam ruſtico opere duratam, more candidatorum tenacius apprehendiſſet: joci gratia interrogavit eum: Num manibus ſolitus eſſet ambulare? Quod dictum à circum- H ſtantibus exceptum, ad populum manavit, cauſamque repulſæ Scipioni atulit. *Val. lib.7. c.5.*

JOANNES Baſilides Moſcoviæ Dux, ſæpiùs à ſuppliciis parum perferiatus, ſannionibus cucullatis, & facetiſſimis helluonibus operam dabat, & quidem mirus artifex fuit hominibus jam ætate gravibus ad inſaniam impellendis. Quibus adeò flagranter oblectabatur, ut laudando, & mira eis perſuadendo, donandoque plures ex ſtolidis ſtultiſſimos, & maximè ridiculos faceret. Ii cùm certis diebus genio liberiùs eſſet indulgendũ, in extrema inferioris menſę parte ea conditione regnabant, ut contumelias, quas cum valetudinis incõmodo architriclini, & ſtructores inferrent, æquiſſimis animis paterentur: multaque eorum palato, ac aviditati aliena cibaria, falſa gratiſſimarum rerum ſpecie concinnata, uti canes, & lacertæ, & humanæ carnes cœnantibus apponerentur. Horum in numero præcipuus aliquis, inſania præceps, cùm diù ad oſtentationem abſolutæ ſcurrilitatis ineptiſſimè aliquando jocatus eſſet, Baſilides hominis ſingularem veſaniam probare ſolitus, tandem furore A correptus eſt, eumque oleo ex recentibus flammis calidiſſimo collo tenus perfudit: ita ut effuſum ejus cutem in ipſo dorſo ſtatim miſerabilem in modum contraheret, & ille pronus in terram collaberetur. Princeps tamen haud iſtis contentus facetiis vehementi ictu ferratum ſcipionem furioſi hominis capiti inflixit, eumque ſaucium ſuo è conſpectu diſcedere juſſit, qui paucas poſt horas expiravit. *Paul. Oderb. in vita Baſilidis.*

OBSCENA LOQUENDO.

Hiero comico Epicharmo, quòd uxore ejus præſente aliquid locutus eſſet inhoneſtè, mulctam irrogavit. *Plut. in Apoph.*

SALTANDO.

HIPPOCLIDES Tiſandri F. Athenienſis, ob nimiùm ſcurrilem ſaltationem, nuptiis Agariſtiæ filiæ Clithenis Sicyoniorum tyranni excidit. *Herod. lib.6.*

DOMITIANUS Imp. Quæſtorium virum, quòd geſticulandi, ſaltandique ſtudio uteretur, movit Senatu. *Sueton.*

ACCUSANDO.

JACOBUS Urgellenſis Comes, qui mortuo Martino Aragonum Rege, Ferdinandi Caſtellenſis in regno competitor fuit, B odio habebat Comitem Cardonæ, quòd cùm jurejurando ſe devoviſſet, neminem alium ſe habiturum pro Rege quàm Comitem Urgellenſem, tamen jusjurandum reſcidiſſet. Ea de re *Facilem*, quem Araldum vocant, Barcellonam mittit, indutum veſte, pictas, conſcriptaſque habente proditiones inimici, qui univerſam urbem perequitans paſſim, ut quouſque honeſtiſſimos habebat obvios, orabat primùm inſpicerent, perlegerentque, quæ ipſe ferret, deinde renunciarent Joanni Raymundo Cardonæ Comiti, ſe vocari verbis Jacobi Comitis Urgelli ad ſingulare certamen, Rege cum cæteris Principibus certamini præceſſuris, & alia hujuſmodi ludibria. Ferdinandus Rex ubi rem reſcivit, jubet Araldum comprehendi, denudarique, & quacunque tranſiſſet pictus, inſcriptuſque, eadem urbis parte virgis cædi, ipſum corpus pro veſte pingentibus, atque ſcribentibus, talemque remitti ad herum. Quo facto commotus Urgellenſis, bellum apertè contra Ferdinandum ſuſcepit. Verùm ad extremum victus ſe dedere coactus eſt. *Valla lib.3. hiſt.*

C
NUNCIANDO.

LOGOPOEOS vocant Græci, qui falſa comminiſcuntur, & invulgant. Hinc *in Nicia Plut.* tonſorem ſcribit ab Athenienſibus ad rotam alligatum, velut λογοποῖον, quòd Sicilienſem cladem temerè magiſtratibus obnunciare auſus foret, à peregrino in tonſtrina exceptam.

Poſtridie quàm revera confecto bello Macedonico, Perſes à Paulo Æmilio captus eſt: P. Varinius id ſicut omnino evenerat, ad Senatum retulit, duobus quidem adoleſcentulis (ut dicebat) auctoribus, ſed quos laudare, aut adducere non poterat. Itaque viſus eſt inani ſermone, & incredibili, majeſtatem, & amplitudinem Senatus nimis inverecundè contemnere: nam qui fieri poſſit, ut quod tanto locorum, ac regionum intervallo geſtum, actum & tranſactum eſt, is tam citò ſolus, ac propè eodem die reſciverit? Ergo placuit, hoc Publium non impunè ferre, intereàque vinculis, & carcere contineri. Nam præter neglectam, & illuſam Senatus auctoritatem, ad Remp. etiam multum pertinere, in rebus tam magni momenti falſos rumores, minimèque veriſimiles, non temerè, ac ſine certo auctore ſpargi in vulgus: unde ex gratulatione, ac ſumma lætitia, incredibilis mœror, ac ſumma conſternatio, aut D vice verſa, levi, & inconſtanti populo ſtatim oboriri poſſit: quo nihil vel corporum valetudini, vel publicæ ſecuritati periculoſius, atque calamitoſius poteſt accidere. Sed ubi tandem à Caſtore, & Polluce hoc verum judicium proficiſci, ſibi Senatus poſteà perſuaſit: Varinius cuſtodia liberatus, & inſuper agro, atque vacatione donatus eſt. *P. Erod. ex Val. Max. lib.1. cap.8.*

SANCTOS IRRIDENDO.

Cum B. Gangulopho. ☞ *Ex loco de Scurrilitate. Tit. Scurrilitas ſecundùm materiam. §. Sanctos ſimulachra Deorum.*

PERFIDIÆ ERGA PATRIAM POENA JUSTA.

CUJUS POENA ABNEGATIONIS PATRIÆ.

ASTYLUS Crotoniata, Olympiacas tres de curſu repetito ſine diaulo palmas tulit. Is Hieronis Dinomenis filii ſtudio adductus, Syracuſanum ſe renunciandum curavit. Crotoniatæ infamiæ cauſa ejus domum ad publicum carceris uſum deſtinarunt, & ſtatuam in Lacedæmoniæ Junonis fano dedicatam everterunt. *Pauſanias lib.6.* E

TYRANNIDIS AFFECTATÆ IN PATRIAM.

☞ *Ex Tit. Tyrannorum, & Tyrannicidarum huc multa. Item ex Tit. Domus demolitæ.*

M. MANLIO Capitolino propter affectati regni ſuſpicionem de ſaxo Tarpejo præcipitato, Gentilitas Manliorum juravit, ne quis poſterum Capitolini nomine ſalutaretur. *Suet. de Viris illuſt.*

CONJURATIONIS contra patriam.

Cylonium ſcelus Athenienſem peragitaverat diù civitatem, ex quo conſortes conjurationis Cyloniæ ſupplices Minervæ domum redire archon Megacles ad cauſam dicendam impulit. Hos annexum ſimulachro filium tenentes, ubi in deſcenſu appropinquaverunt venerandis deabus, rupto ſua ſponte filo, Megacles cum collegis inſtituerunt, quaſi reiiciente ſupplices dea, corripere. Atque eos, qui extra templum erant, ſaxis obruerunt: qui verò ad aras recurrerunt, hos jugulaverunt. Solos miſſos fecerunt illos, qui ad uxores ipſorum manus tetendiſſent. Hinc vocati *Impiati* deteſtabiles habebantur. Qui F verò Cyloniorum ſupererant, denuò opibus pollebant, ac perpetuas cum genere Megaclis exercebant diſcordias. Quo autem tempore maximè flagrabat ſeditio, & diſceſſerat in partes populus, jam in auctoritate erat Solon, qui principibus adhibitis Athenienſium interceſſit, rogandoque, & monendo induxit illos, qui *Impiati* dicebantur, cauſam ut dicerent, & judicium ſubirent. Apud trecentos delectos ex primoribus judices Myrone poſtulante Phylenſi damnati, & in exilium, qui ſupererant, acti ſunt: defunctorum cadavera effoſſa trans fines projecere. *Plut. in Solone.*

Patefacta conjuratione Catilinæ, quæ contra Remp. ſuſcepta eſſet, imprimis mandatum eſt Conſulibus Ciceroni, & Annio, viderent, ne quid Reſp. detrimenti caperet. Deinde Catilina lege Plancia de vi publica accuſatus, priuſquam cauſa perageretur, novo timore allato, urbe à Senatu excedere juſſus cùm poſteà bellum parare diceretur, ideòque in Manliana caſtra receſſiſſe, de vi damnatus eſt, hoſtiſque Populi Rom. cum Manlio judicatus. Cæteræ multitudini Senatus diem ſtatuit, antequam ſine fraude liceret ab armis diſcedere, citrà condemnatos rerum capitalium. De Lentulo Prætore, G ubi ante omnia magiſtratu ſe abdicare coactus eſt, quid de eo, quid de Cethego, L. Statilio, L. Caſſio, qui ſibi procurationem incendendæ urbis depopoſcerat, M. Cepario, P. Furio, Q. Manlio Chilone, P. Umbreno, aliiſque conjuratis fieri placeret, referri cœpit. Cenſuit C. Julius Cæſar, publicandas eorum omnium pecunias ipſos in vinculis habendos per municipia, quæ maximè valerent opibus: neu quis de his poſteà ad Senatum referret, neve cum Populo ageret: qui aliter feciſſet, Senatum exiſtimare oportere, hunc contra Remp. & ſalutem omnium facturum: nam ut injuſſu Populi in caput civis Romani animadvertatur, Porcia lege prohiberi. Contra M. Porcius, Cato, quia cætera malefica tum perſequi poſſumus, ubi facta ſunt: hoc niſi provideatur, ne accidat, ubi evenerit, fruſtra leges implorantur: nec ibi manſuetudo, aut miſericordia nominanda ſit, quæ in miſeriam converti poteſt: cenſuit: cùm eorum nefario conſilio Reſp. in maxima pericula veniſſet, hique judicio T. Vulturii, & Legatorum Allobrogum convicti, confeſſique eſſent, cædem, incendia, aliaque ſe fœda, atque crudelia facinora in cives, Patriamque paraviſſe: de confeſſis, ſicuti de manifeſtis rerum capitalium, more majorum ſupplicium ſumendum, id poſſe Conſules ſine Populi juſſu, ex H clauſula, videant, ne quid Reſp. detrimenti capiat. Placuit D. Syllano, placuit Ciceroni Conſuli, & omnes in hanc iere ſententiam. Sed & illud nominatim adiectum eſt: Si quæ pœna minùs legitimè exacta eſſet, placere in omne ratum eſſe: quique ejus nomine ullum in jus poſteà vocaret, is pro hoſte haberetur. Itaque in reos animadverſum eſt: indicibus ex ærario præmia data ſunt, & decretæ ſupplicationes: quod nunquam anteà fuerat uſurpatum. *P. Ærod. ex Cicerone in L. Catilinam, Saluſtio Dione. l.37.*

CONSILII MALI PATRIÆ DATI.

Mardonius in Græcia relictus à Xerxe, ad eam ſubigendam, captis Athenis, Murichidem miſit in Salaminam ad Athenienſes, qui eis deſertis, Mardonii mandata expoſuit. E Senatoribus Lycidas ſententiam dixit: Satius videri ſibi eſſe, ut ea, quæ Murichides apud Senatum diceret, ipſi admittentes, ad populum referrent. Quod ſimulatque audiere Athenienſes,

ſes, tam ii, qui ex concilio, quàm qui extra concilium erant, indignè ferentes, Lycidam lapidibus interemerunt: Helleſpontium verò Murichidem dimiſerunt illæſum. Excitato de Lycida apud Salaminem rumore, & cognito quòd geſtum erat, Athenienſium, uxores alia aliam exhortantes, ultrò domum Lycidæ adiere, ejuſque uxorem, ac liberos lapidaverunt. *Herod. lib. 9.*

Antiphon, (is cujus nimia eloquentia, nimiaque in dicendo auctoritas ita judicibus ſuſpecta fuit, ut non ſinerent eum facilè pro aliis poſtulare: & de quo id dicitur: Neminem illius uſum eſſe conſilio, cui non in alea judiciorum optimè ſemper aliquid evenerit (temporibus belli Peloponneſiaci miſſus ab Athenienſibus legatus ad Lacedæmonios cum Archeptolemo, & Onomacle, accuſati, & convicti ſunt, è re Lacedæmoniorum utiliſſima conſilia, pro Athenienſibus deteriora protuliſſe. Quamobrem ſic in eos animadverti placuit, ut eorum etiam ædes ſolo æquarentur, gens, familiaque tota partim necarentur, partim infamia perpetua notarentur. *P. Erod. ex vita Thucydidis.*

Profusionis.

Anno Sal. 1492. Gabriel Bonus, XL. virum (qui rerum capitalium judices ſunt apud Venetos, & omnibus rebus apud principem præſunt, tum verò majoribus quoque comitiis ferendi leges poteſtatem habent) magiſter, Franciſco Falerio auctore, Principi, & reliquis ex ejus collegio patribus legem à ſe ſcriptam propoſuit, qua lege civibus omnibus, qui re familiari anguſta uterentur, quadraginta annos natis, auri libra ſingulatim ex publica pecunia quotannis daretur, qua ſe ſtipe honeſtiùs, liberoſque ſuos alerent: qui intra eos annos nati eſſent, annum autem vigeſimum quintum excederent, ii ſemilibram eodem nomine acciperent. Eam ipſe legem ferre ad Senatum, majoraque comitia ſtatuerat: itaque ut conſultis Patribus ferretur (id enim fieri aliter non poterat) eis tradiderat legendam. Patres ubi legem inſpexerunt, quæ morem improbi exempli in Remp. induceret, ut unus temerè civis tantum pecuniæ publicæ cæteris civibus elargiretur: idque nulla alia de cauſa eum Falerium eſſe aggreſſos animadverterent, niſi uti civium gratiam ad magiſtratus adipiſcendos aucuparentur: principi negotium dederunt, ut utroque ad ſe vocato, eos moneret, ne quod ampliùs ea de lege verbum facerent. Illi cùm dies aliquot ſiluiſſent, multorum autem civium, quorum vitæ lex erat opportuniſſima, vocibus increparentur, ſuam ipſorum dignitatem ab eis negligi, ſi legem ferrent, ſeſe quos vellent magiſtratus adepturos, Principeſque civitatis eveſtigiò futuros, ut ſi quid ejus facere poſſent, experirentur, curam, & ſtudium adhibuerunt. Ea re ad collegium delata, Decemviri Gabrielem Bonum, & Franciſcum Falerium ſtatim comprehenſos, atque in vincula conjectos, in Cyprum Inſulam deportandos curaverunt, pœna capitis adiecta, ab oppido Nicoſienſium ullo tempore ſi emigraſſent. Binos autem ſcribas fiſci Reip. quibus illi uſi fuerant ejus legis conſultoribus, & tanquam adminiſtris, in Cretam Inſulam exulatum miſerunt, eadem eis pœna propoſita ab Rhytymna Cretæ oppido diffugientibus. *Bembus l. 1. hiſt. Venetæ.*

Proditionis Urbium.

☞ *Ex Tit. Supplicii proditorum, exempla pete eorum, qui proditionem patriæ non ulciſcendi ſtudio, ſed inhoneſtatis, & perfidiæ odio, quantumvis alioqui ex proditione utilitatem percepiſſent, puniverunt.*

In ſummis periculis, juris ordine, atque accuſationum formulis non utimur: interdum etiam inauditos, atque indicta cauſa condemnamus, interficimus, videlicet cùm in ipſa ordinaria inquiſitione, & legitimo ſupplicio metus eſt, ne creſcentem ſeditionem excitet, citiuſque cogat poſt diſſimulationem erumpere, quàm anteà ſedari, ac ſupprimi poſſit. Hac igitur ratione uſum eſſe Ageſilaum, à Plutarcho relatum eſt, ex conſilio tamen, & auctoritate Senatus, eorumve qui Ephori dicebantur, cùm à Thebanis, duce Epaminonda, urbs Lacedæmon obſideretur. Etenim admonitus quoſdam cives Lacedæmonios de proditione cogitare, noctuque in unam domum conveniſſe: deprehenſos abſque ulla alia judicii forma (quod nunquam anteà Lacedæmone uſu venerat quenquam indicta cauſa condemnari) ſtatim juſſit. *P. Erod. lib. Decretorum, ex Plutarchi Ageſilao.*

Pauſanias Spartanus, cùm Byzantio expugnato, cepiſſet quamplures Perſarum nobiles, atque his nonnullos Reges propinquos: hos clàm Xerxi remiſit, ſimulans ex vinculis publicis effugiſſe: & cum his Gongylum Eretrienſem, qui literas Regi redderet, in quibus filiæ Regis conjugium pactus, Græciam ſe Regi proditurum pollicebatur. Colonas, qui locus in agro Troade eſt, ſe contulerat: ibi conſilia, tum patriæ, tum ſibi inimica capiebat. Id poſtquam Lacedæmonii reſciverunt, legatos ad eum cum ſcytala miſerunt, in qua more eorum erat ſcriptum: Niſi domum reverteretur, ſe capitis eum damnaturos. Hoc nuntio motus ſperans ſe etiam pecunia, & potentia inſtans periculum poſſe depellere, domum redit. Hùc ut venit, ab Ephoris in vincula publica conjectus eſt. Cæterùm quòd crimen non eſſet manifeſtum, abſolutus eſt. Non multò poſt per Argilium puerum ſuum, quem ad Perſas miſerat cum literis, proditus, cùm jam in eo eſſet, ut comprehenderetur, ex vultu cujuſdam Ephori, qui eum admonere cupiebat, inſidias ſibi fieri intellexit. Itaque paucis antè gradibus, quàm qui ſequebantur, in ædem Minervæ, quæ Chalciœcus vocatur, confugit. Hinc ne exire poſſet, ſtatim Ephori valvas ejus ædis obſtruxerunt, tectumque ſunt demoliti, quò faciliùs ſub dio interiret. Dicitur eo tempore matrem Pauſaniæ Theano, vel Anchithean vixiſſe, eamque jam magno natu, poſtquàm de ſcelere filii comperit, in primis ad filium claudendum, lapidem ad introitum ædis attuliſſe. Fame enecti cadaver à neceſſariis ſepultum, *teſte Diod. l. 1.* At *Ælian. l. 4.* extra fines ejectum ſcribit. *Suidas* verò in Ceadem barathrum præcipitatum refert. *Probus* ſepultum primò procul à Chalciœco: poſterius verò Delphico reſponſo erutum, atque eò loci, ubi vitam finierat, humi mandatum tradit.

Ejecto Tarquinio, miſſis ab eo legatis, inter eos, & Vitellios, Aquilioſque primæ nobilitatis adoleſcentes (erant Aquilii ex ſorore Collatini) de accipiendis clàm nocte in urbem Regibus, Conſulibuſque interficiendis, Bruto, & Collatino convenerat, in ſocietatem conſilii accitis Tito, & Tiberio, ipſius Bruti liberis. Cùm ſcriptæ literæ ad Tarquinios, ut pignus fidei eſſent, ſervo Vindicio deferente, & accuſante P. Valerio, manifeſtum crimen reddidiſſent, deprehenſis Legatis, conjuratiſque, ſine tumultu re omni tranſacta, de Legatis, de bonis Tarquiniorum, de proditoribus judicium haberi cœpit. Quòd ad Legatos attinet, etſi commiſiſſe videbantur, ut hoſtium loco eſſent: jus tamen Gentium valere placuit: neque tam conſiderari, quid legatis meritò patiendum, quàm Romanæ virtuti concedendum eſſet. Præterea hujus facinoris noxam magis penes eos eſſe, qui legationem imperarunt, quàm qui obierunt: quia iis parere neceſſe fuit. Itaque Aulus Poſthumius Dictator, non aliam rationem paulò poſt ſecutus eſt, victis Latinis ad Regillum lacum, adverſus Legatos Volſcorum, qui falsò legationis nomine exploratores advenerant. Semper enim prævalere oportere jus gentium, quarum omnium, ubicunque Legatos violatos eſſe intellexerint, hæc prior erit perpetuò conjectura, & opinio (quæ ſanè vitanda eſt) injuria, quàm jure violatos eſſe. De bonis, quæ reddenda Populus antè voluerat, placuit referri ad Patres integrum negotium. Hi tum vetuere Tarquinio reddi, vetuere & in publicum redigi: ager exceptus eſt, quem Marti conſecratum Martium appellarunt. Denique citantur rei, accuſat apud Coſſ. Valerius, illos, eo potiſſimùm anno patriam liberatam, patrem liberatorem, ortum ex domo Junia Conſulatum, Patres, Plebem, quidquid hominum, deorumque Romanorum eſſet, induxiſſe in animum, ut Superbo quondam Regi, tum infeſto exuli proderent, literas Junii recognoſcunt. Itaque juſſit à patre cauſam dicere, poſtquam nihil negarunt: ibi ſe Brutus, cui de liberis pœnæ capiendæ miniſterium Conſulatus imponebat, & quem exactorem ſupplicii fortuna dederat, unde fuit imprimis ſpectator amovendus, aut ſe nunquam ſatis inhumanum, aut nunquam ſatis admirabilem præſtitit. Hunc nec civium preces, nec filiorum commiſeratio, neque ætatis accuſatio dimovet, jubet lictores ſupplicium ſumere: deligatos ad palum ſedente Bruto, nudatos virgis cædunt, ſecurique feriunt. De Aquiliis fuit contentio: cœpit enim Collatinus eorum nomine primùm deprecari, poſteà verò, quia infeſtiore Bruto uteretur, quaſi jure agere. Dicere periculum imminere, ne tota civitas conturbetur, ſi quicunque viſi eſſent aliquid de reditu exulum cogitaſſe, eos omnes capitali pœna ducerent affici oportere: jam verò abſurdiſſimum eſſe, Tyrannos exilio duntaxat: amicos verò tyrannorum, capite condemnari. Hic Brutus rem ad Populum reiicit: Se quidem de liberis ſuis magis pro patria poteſtate, quam pro Imperio ſtatuiſſe: de aliis, quando à Collega prohiberetur, ne pares pœnas exigeret, qui paria cum filiis conſilia iniiſſent, Populum pro majeſtate ſua judicaturum. Quare advocata concione, Valerius accuſator graviter oſtendit, non hoc clementiam eſſe, aut erga cives benevolentiam: ſed cum tyrannis reconciliationem eſſe. Collatino ſanguine, & amicitia conjunctos, non æquo jure uti cum Juniis, atque cum proditoribus mitiùs agere, quid aliud eſſe, quàm & legem, & jusjurandum de non admittendis unquam Regibus, violare? ipſum etiam anteà Collatinum conſuluiſſe, bona tyrannis reddenda eſſe. In aliis delictis, ubi perpetrata ſunt, ſolere iraſci omnes: in proditionis autem tantummodò ſuſpicione, prudentius eſſe, fruſtrà etiam metuendo, ſeveriùs animadvertere, quàm nimis ſecurè agendo, quod deinde in perniciem vergat, benigniores eſſe videri velle. Itaque omnibus Populi ſuffragiis Aquilii, cæterique proditores pari ſupplicio affecti ſunt, & ut in utramque partem arcendis ſceleribus exemplum nobile eſſet, indici præmium datum eſt, pecunia ex ærario, libertas, & civitas: Valerio, Conſulatus: atque etiam conſtitutum (quod apprimè civitatem ad concordiam adduxit) ut Romanis, qui cum tyranno profugerant, reditus in urbem ſine metu, ſineque delicti alicujus recordatione permitteretur: certè viginti dierum tempore præfinito, intra quod ſi non redirent, pœna ſtatuta eſſet exilium perpetuum, cum bonorum omnium publicatione. *P. Erod. ex Dion. Halica. lib. 5. & 6. Livio, Dec. 1. l. 2. Plut. in vita Valerii Poplic.*

DEFECTIONIS.

Fertur Timocreon Rhodius, quòd partes ſecutus Medorum fuiſſet, inter alios etiam Themiſtoclis calculo damnatus, atque exterminatus fuiſſe. Unde Themiſtoclem carminibus ſuis gravibus inſectatus eſt. *Plut. in Themiſtocle.*

SEDITIONIS.

☞ *Vide Tit. Seditionis urbanæ pœna.*

BELLI CIVILIS.

Cùm Lacedæmonii civile bellum capeſſerent, Philopœmen Megalopolitanus, Achæorum Dux CCC. ſeditionum auctores è Peloponneſo ejecit, publicorum ſervorum tria millia vendidit, urbis muros demolitus eſt, puberibus omnibus iis exercitationibus, in quibus ex Lycurgi lege verſabantur, interdixit. *Pauſan. in Arcadicis.*

Theodoricus Francorum Rex, aviæ ſuæ Brunechildis, & Prothadii aviæ amatoris inſtinctu fratri Theodeberto bellum fecit: nec ſegniùs Theodebertus ſua defenſurus arma induit. Cùmque pugnaturi fratres haud procul diſtarent: utriuſque exercitus militibus, ducibuſque hujuſmodi parricidiale bellum abominantibus, de concordia, nunciis ultrò, citroque miſſis, actum eſt. Soli Prothodio pugnare placebat. Quocirca facto à Militibus impetu, ſub tentorio Regis Theodorici trucidatur. Deinde nemine refragante, fratres reconciliati domos abeunt. *Aventin. A. D. l. 3. Annal. Bojor.*

ARCANI PATRIÆ DETECTI ALIIS.

Turca Venetos bello premebat, anno 1540. Venetorum legatus Aloiſius Baduarius, de pace miſſus ad Turcam, omnes alias conditiones deferre priùs, & duas illas urbes ad extremam neceſſitatem reſervare juſſus erat. Sed Turca, qui decretum Senatus jam ante per indicium acceperat, expoſtulans cum eo, quòd mandata ſua non ſatis explicaret, non, niſi traditis illis locis paciſci voluit. Obſtupefactus ille, cùm arcana Reipublicæ prodita eſſe videret: illud, quod alioqui tandem facturus erat, quantumvis invitus, atque dolens permittit. Ubi domum reverſus rem omnes expoſuiſſet, attoniti patres, poſt diligentiſſimam perveſtigationem quoſdam comprehendunt, & criminis convictos, capite plectunt. Ex iis quidam in Gallici legati Epiſcopi Monſpeſſulani diverſorium velut in aſylum perfugerat: mittuntur ergo ſatellites, qui totam domum perquirant. Sed cùm aditu prohiberentur, Senatus ex armamentario jubet educi machinas ad evertendam domum. Itaque Galli, cùm periculum ſuum viderent, illum exhibuere. *Surius in Comm.*

Operæ Hostibus Locatæ Contra Patriam.

Themistocles ab Athenienſibus in exilium miſſus, uſque ad quinquennium lege Oſtraciſmi, interimque abſens, cùm proditionis accuſatus eſſet, ad Admetum Moloſſorum Regem, poſteà verò ad Xerxem Regem Perſarum aufugerat. Itaque Epicrates Acarnienſis ob veterem amicitiam veritus, ne quid in urbe uxor, liberique Themiſtoclis mali paterentur, curaverat, ut clam ſubducti conferrent ſeſe ad Themiſtoclem. Hoc nomine coram populo à Cimone majeſtatis accuſatus eſt, nam quæ civitas habuit ſive proditionis indicia, ſive amicitiæ pignora, ne quid exul adversùs Remp. ſuſcipere audeat: ea non niſi cum participatione ſceleris Epicratem patriæ ademiſſe: Denique ſi Themiſtocles pro hoſte jam habeatur, hoc quid aliud eſſe, quàm hoſtem ope, conſilio, viribus adjuvare? ſi pro exule, ac interdicto duntaxat, prohiberi legibus, de eo, quem Reſpublica damnaverit, eſſe ſollicitum. Ergo in eum capite animadverſum eſt. *Plut. in Themiſtocle.*

Gothi, quia à Beliſario Auximi obſidebantur, Burgentio Romano cuſtode corrupto, ad Vitigem Regem literas miſerunt Ravennam, neceſſitates ſuas exponentes, quod ne herbam quidem circa pomœrium attingere ſine ſanguine poſſent: quibus Vitiges reſpondit, ſe in tempore non defuturum. Quo venire cunctante, iterùm Burgentium miſerunt, ſe tantùm ad quinque dies ſuſtinere poſſe ſignificantes: quibus idem quoque reſponſum eſt datum. Beliſarius autem miratus, hoſtes tamdiu ſine deditione ſe ſuſtinere, Valeriano explorandi negotium dedit, qui Sclavinum quendam, virum acrem, ac validum, aliquem ex hoſtibus capiendum miſit. Ille verò in collem, ubi quotidie pro pabulo pugnabatur, profectus, Gothum egreſſum ex inſidiis comprehendit, ac robore ſuperior in caſtra vel reluctantem detulit. Qui rogatus, qua ſpe Gothi dedere ſe recuſarent, quæ per Burgentium Romanum acta eſſent, aperuit: cujus indicio Burgentius captus, atque confeſſus, in conſpectu hoſtium eſt crematus. *Sigon. l. 18. Imp. occid.*

MAJESTATIS PATRIÆ LÆSÆ, NEGLECTÆ

Athenienſes Timagoram inter officium ſalutationis Darium Regem, more gentis illius, adorantem, capitali ſupplicio affecerunt: unius legati humilibus blanditiis, totius urbis ſuæ decus Perſicæ dominationi ſummiſſum graviter ferentes. *Val. Max. l. 6. c. 3. & Suidas.*

Anno 1496. quòd Dominicus Calbus majoribus in comitiis Bernardino Minoto Petri filio pugnum in eos impegerat, Veneti Calbum è comitiis in carcerem duci, deinde in Cyprum exulatum deportari mandaverunt. *Bemb. in hiſt. Ven.*

QUORUM POENA PERFIDIÆ
erga Patriam.

Legatorum.

Athenienſes miſſos in Arcadiam legatos, quoniam alia via quàm à Magiſtratu imperatum erat, profecti fuerant, tametſi ſummo ſtudio mandata perfecerant, tamen morte crudeliſſima mulctarunt. *Ælian. l. 6. de Var. hiſt.*

INTERPRETUM.

Themistocles Græcum interpretem, qui cum Regis Medorum legatis venerat ad terram, & aquam poſtulandam miſſus, ex plebiſcito comprehenſum necavit, quod ſermone Græco mandata edere Barbarorum fuiſſet auſus. *Plut. in Themiſtocl. vita.* ☞ *Videatur Locus de Perfidia ſub finem.*

INJUSTITIÆ ERGA MAGISTRATUM.
POENA JUSTA.

Nimirum.

INOBEDIENTIÆ POLITICÆ.
Pœna eorum, qui

SUPPLICIA A MAGISTRATU INTENTATA
Contemnunt.

Semei à Salomone Rege Hieroſolymam relegatus fuerat, cum interdicto gravi, ne torrentem Cedron tranſiret. Paruit triennio integro. Poſt cùm duos ſervos fugitivos Getham uſque perſecutus retraxiſſet, inobedientiæ cauſa interfectus eſt, ſimul etiam quia Davidi Regi jam olim pulſo per Abſalon filium maledixerat. 3. *Reg.* 2.

Quidam à Julio Baſſo Proconſule relegatus in perpetuum, nihilominus abſque reſtitutione in Provincia morari cùm deprehenſus eſſet, ad C. Plinium Proconſulem adductus eſt, ut ex ejus contumacia, quæ cumulat pœnam duplicatò, in eum animadverteretur. Atqui pro eo conſtabat acta Baſſi omnia reſciſſa eſſe, datumque à Senatu jus omnibus, de quibus ille conſtituiſſet, ex integro agendi. Sed quia biennium præſcriptum erat, intra quod damnatis à Julio Baſſo denuò duntaxat agere permitteretur, cui conditioni antea relegatus non paruiſſet: atque interrogatus in judicio, negaſſet adiſſe ſe Proconſulem, nec eum de innocentia ſua docuiſſe: conſulto Imperatore pronunciavit, reum videri de ſe ipſo judicaſſe, hanc iniquam fuiſſe

fuiſſe relegationem, de qua tanto intervallo, ac legitimo tempore querelam non detuliſſet: quare cùm morari in provincia perſeveraverit, placere hunc pœnæ ſuæ non reſtitui, quam eluſit contumacia: ſed vinctum mitti ad Præfectos Prætorios, qui diſpiciant, utrùm damnari in metallum, an ſummo ſupplicio, ſecundùm gradus, qui in pœnis obſervantur, affici debeat. *Erod. Plin. Nepote lib. 10. epiſt.*

VALENTINIANUS Imp. Rhodano eunucho, qui Berenicem viduam injuriis affecerat, muliere de illo conquerente, judicem dedit Saluſtium Præfectum Prætorio. A quo condemnatus Præpoſitus, cùm judicium illius nihili faceret, ab Imperatore in Hippico crematus eſt, omnibus archieunuchi bonis viduæ aſſignatis. Quo exemplo territi mortales, omni injuria abſtinuerunt. *Suidas.*

JUSSIS NON PARENT MAGISTRATUUM.

P. VAL. Publicola Legem tulit adversùs eos, qui Conſulibus non parerent: ſiquidem mulctam ei, qui dicto audiens non eſſet, quinque bobus dixit, & duabus ovibus valentem. Ovis erat decem obolis, bos centum: quòd infrequens eſſet id temporis nummi apud Romanos uſus, ſed pecudibus, & armentis cenſerentur. Unde facultates ſuas etiamnum à pecudibus peculium nominant, & vetuſtiſſimi nummi bove, vel ove, vel ſuæ fuerunt ſignati: filiiſque ſuis Suilliis, Bubulcis, Caprariis, Porciis nomina indebant. *Plut. in Valerio.*

MARTIUS Coriolanus à Tribunis plebis ad Populum vocatus, non paruit: & miniſtros eorum, cùm juſſi eum prehendere, ac ducere conarentur, cæciderat, pulſaverat: denique ne à corporibus quidem ipſorum Tribunorum, qui ſacroſancti ſunt fortaſſe cùm nimis inſolenter, ac turbulentè ſe gererent, manus abſtinuerat. Hoc nomine Coriolanum in exilium perpetuum Populus ire voluit, juſſit: abiit in Volſcos exulatum. *P. Ærodius ex Dionyſ. Halicar. l. 7. Liv. Dec. 1. l. 2. Plin. de Vir. illuſtr.*

Cùm Cincinnatus dictator Servilio Halæ magiſtro equitum imperaſſet, ut ſuis verbis Sp. Melium ad ſe venire juberet: iſque Melium Dictatoris juſſa detrectare cerneret, haſta illum (quam in manibus fortè habebat) transfodit, & confecit, civem Rom. gratioſiſſimum populo, cui aliud non obiiciebatur crimen, niſi quòd nimis à plebe diligeretur. Serviliuſque cùm Dictatori, quæ acta eſſent, renunciaſſet, ab eo pro concione laudatus eſt, ſatiſque populo id fuit, eam necem à Dictatore approbari, & pronunciari eſſe pro Rep. nec ſuo injuſſu patratam. *Tives Declamatione 3.*

Bello Gallico C. Quintus Flaminius, & P. Furius Philo conſules in Inſubres ingentes copias duxere. Tum amnis ſanguine manans conſpectus fuit. Extemplò miſit in caſtra Senatus literas, quibus Conſules accerſiverunt, & revocaverunt Romam, ut Conſulatu ſe primo quoque tempore abdicarent, nec quidquam pro Imperio adversùs hoſtes gererent. Flaminius verò non priùs, quàm fuſis, fugatiſque barbaris fines eorum eſſet depopulatus, ſolvit. Quare redeunti cum ingenti præda non prodiit obviàm populus: immò triumphus ei ferè negatus fuiſſet. Secundùm triumphum abrogavit ei extemplò cum Collega magiſtratum, eoſque redegit in ordinem. *Plut. in Marcello.*

Quintus Cæſo, L. Quintii Cincinnati filius, à Tribunis falsò accuſatus, tanquam ab eo M. Voluſius vir plebejus vapulaſſet, atque verberibus Lucium intereniſſet: etſi penè exploratum habebatur, accuſationem illam calumnioſam eſſe: tamen quia Cæſo Plebis judicium ſprevit, & citatus judicio adeſſe nunquam voluit: ob eas contentiones, quibus inter Senatum, ac plebem decertabatur, exilio, atque ære mulctatus eſt. *Fulgoſ. lib. 8. cap. 1.*

P. CRASSIUS Mutianus, is, qui traditur quinque habuiſſe rerum bonarum maxima, & præcipua: quòd eſſet ditiſſimus quòd nobiliſſimus, quòd eloquentiſſimus, quòd juriſconſultiſſimus, quòd Pontifex maximus: cùm in Conſulatu obtineret Aſiam Provinciam, & circumſedere oppugnareque Leucas oppidum pararet, opuſque eſſet firma, ac procera trabe, qua arietem faceret, quo muros ejus oppidi quateret: ſcripſit ad magiſtrum ἀρχιτέκτονα molis Athenienſium, ſociorum amicorumque Populi Romani, ut ex malis duobus, quos apud eos vidiſſet, uter major eſſet, cum curaret ad ſe perferendum. Tum magiſter architectus cùm reſciviſſet, quamobrem Mutianus malum deſideraſſet: non, uti juſſus erat, majorem, ſed quem eſſe magis idoneum, aptioremque faciendo arieti, faciliorem que portatu exiſtimabat, minorem miſit. Craſſus eum vocari juſſit: & cùm interrogaſſet, cur non quem juſſerat, miſiſſet: cauſis, rationibuſque, quas dictitabat ſpretis, veſtimenta detrahi juſſit, virgiſque multùm cæcidit. Corrumpi, atque diſſolvi officium omne Imperatoris ratus, ſi quis ad id quod facere juſſus eſt, non obſequio debito, ſed conſilio non conſiderato reſpondeat. *Gellius lib. 1. c. 13.*

THEOPHILUM Imp. per forum equitantem (id quod ſingulis hebdomadibus faciebat) mulier quædam acceſſit, quæ ſibi iniuriam à Petrona Auguſtæ fratre fieri querebatur. Qui cùm in vicinia habitaret, ædibus in altum educendis, ſuis luminibus obſtrueret. Imper. eam ad Petronam abire juſſit, & niſi ei damnum reſarciretur, ad ſe redire. Quod cùm feciſſet, neque à Petrona quidquam impetraſſet, re deſperata, rurſus Imp. interpellavit. Is re cognita Petronam veſtibus direptis, & in tergo, & in pectore verberari juſſit, & quæ in fraudem mulieris ſtruxerat, deſtrui, materiamque, & ſolum ipſum mulieri attribui. *Zonaras.*

INOBEDIENTIÆ BELLICÆ POENA.

In bellis, qui aut ordinem reliquiſſent, aut non paruiſſent Ducibus, non plectebantur morte apud Ægyptios, ſed maxima omnium ignominia: qua poſtmodum virtute, & rectè facto delata, ad priorem ſtatum redibant. Ea lex & homines aſſuefaciebat, ut id dedecus, peſſimum malum, morteque ipſa gravius cenſerent: & ſimul admonebat, mortuos nil jam vitæ mortalium prodeſſe: ignominia verò affectos, plurimorum bonorum honoris deſiderio cauſam futuros. *Diod. lib. 1. cap. 6.*

Apud Thurios lex erat militaris, ut contumax miles, deſertor, vel transfuga, muliebri veſte amictus, ob ignominiam vinctus teneretur. *Alex. lib. 2 c. 23.*

Apud Macedones injuſſu Ducis, vel Imperatoris arma capere, in ordines ire, aut hoſtes demum invadere, lege militari cavebatur. *Alex. ab Alex. l. 1. c. 20.*

PHILIPPUS Rex Archidamum morte mulctavit, quòd cùm eum perſeverare cum armis juſſiſſet, ille depoſuiſſet. *Ælian. lib. 14. de Var. hiſt.*

Sub Lyſandro claſſis Lacedæmoniorum Præfecto, Dercyllides à Pharnabazo accuſatus, quòd ordines non ſervaſſet: ignominiæ cauſa ſtare juſſus eſt ſcutum præ ſe ferens: hæc enim non ſervati ordinis pœna eſt. *Xenophon lib. 3. Rerum Græcarum.*

EPAMINONDAS, cùm Thebani exercitus adversùs Lacedæmonios Dux eſſet, ſimulque Prætor, Thebas ad eligendos magiſtratus profectus, Steſimbroto filio omnem exercitum commiſit, præcepitque, ne cum hoſte manum confereret. Verùm filius contumeliis hoſtium laceſſitus pugnavit, & hoſtes fudit. Reverſo patre, ab eo primùm ut victor coronatus: deinde quòd ejus mandata neglexiſſet, morte mulctatus eſt. *Plut. in Paral.*

In Romana militia extra ordinem etiam adversùs provocatorem contra Imperium pugnare nemini licuit. *Alex. lib. 1. cap. 20.*

Erat militari lege Rom. cautum, ut ſi miles, dum cæditur ob crimen, vitem frangeret, aut Centurionis, vel Tribuni manum teneret, de gradu dejectus militia amoveretur: ſi autem violentas manus inferret, capite lueret. *Alex. lib. 6. c. 18.*

M. CURIUS Conſul, cùm delectum ſubitum educere coactus eſſet, & juniorum nemo reſpondiſſet: conjectis in ſortem omnibus Tribubus, Polliæ, quæ proxima exierat, primum nomen urna extractum citari juſſit. Eo non reſpondente, bona haſtæ ſubjecit. Id illi ut nunciatum eſt, accurrit ad Conſulum Tribunal, Collegiumque Tribunorum appellavit. At M. Curius Conſul, præfatus non opus eſſe eo cive, qui Reipublicæ parere nollet, appellationem non recepit: bona ejus & ipſum vendidit: non pœnæ feſtinatione, ſed præveniendi periculi cauſa, quando res, tumultuſque belli, moram, ac dilationem non reciperet, dum interim de excuſatione, aut immunitate cognoſceretur. Et certè illo tum jure utebantur, ut qui ad delectum non reſpondiſſent, tanquam proditores libertatis in ſervitutem redigerentur. Sed (ut ab Ario ſcriptum eſt) mutato ſtatu militiæ à capitis pœna receſſum eſt, quia plerumque voluntario milite numeri ſupplerentur. Nunc etiam Galli non alio milite utuntur, immò mercenario plerumque. *P. Erod. ex V. Max. l. 6. c. 3.*

C. CURIO Coſ. de bello Dardanico, circa Dyrrachium, cùm ex quinque legionibus, una ſeditione facta, militiam detrectaſſet: ſecuturamque ſe temeritatem Ducis, in expeditionē aſperā, & inſidioſam negaſſet: quatuor legiones eduxit armatas, & cōſiſtere ordinibus, detectis armis, velut in acie, juſſit, poſthæc ſeditioſam

legionem inermen procedere, diſcinctamque in conſpectu armati exercitus, ſtramenta coegit ſecare, poſtero autem die ſimiliter foſſam diſcinctos milites facere: nulliſque precibus legionis ab eo impetrari potuit, ne ſigna eis ſubmitteret, nomenque aboleret, milites autem in ſupplementum cæterarum legionum diſtribueret. *Front. lib. 4. cap. 1.*

Equeſtris ordinis bona, magnaque pars, quadringenti juvenes cenſoriam notam patienti animo ſuſtinuerunt: quos M. Valerius, & P. Sempronius, quia in Sicilia ad munitionem opus explicandum iret juſſit ab Aur. Cotta Coſ. facere id neglexerant, equis publicis ſpoliatos in numerum ærariorum retulerunt. *Val. l. 2. cap. 4. & Front. lib. 4. cap. 1.*

Bello Samnitico dictator dictus L. Papyrius Curſor, Q. Fabius Maximus Rutilianus magiſter equitum. Repetiturus ex urbe auſpicia Papyrius, magiſtro equitum denunciat, ut intra caſtrorum vallum ſe teneat, nec cum hoſte manum, ſe abſente, aliquo modo conſerat. Fabius poſt dictatoris digreſſum, cùm per exploratores cognoviſſet, omnia perinde ſoluta apud hoſtes, qui ad Imbrinium ſedebant, ac ſi in Samnio nemo Romanus eſſet, ſpem bene gerendæ rei ſecutus juvenis, ſtructo exercitu ad hoſtem contendit. Ibi ea pugnæ fortuna fuit, ut cùm non Dux militi, neque miles Duci defuiſſet, ad viginti millia hoſtium ſint cæſa. Ubi literæ ad ſenatum de rebus proſperè geſtis perlatæ ſunt: Dictator quia contra ſuum Imperium dimicatum eſſet, cæteris eo nuncio lætis, ipſe irarum plenus curia ſeſe proripit, mox ex urbe in caſtra profectus, nemini dubium fecit, quin Manlii exemplum ſecutus, ad Fabii ſupplicium potiùs, quàm ad bellum properaret. Fabius militum fide implorata, cùm parùm tutus eſſet, Romam fugit. Illic intercedente patre licèt, qui ter conſul, & dictator fuerat, ſenatu quinetiam, & populo cum Tribunis noxæ eripi non potuit, donec Fabius juvenis, & pater contentionis obliti, ad dictatoris genua procumbentes, iram, & ſupplicium deprecati ſunt. Tum dictator ſilentio facto: Bene habet, inquit, Quirites, vicit diſciplina militaris, vicit Imperii majeſtas. Non noxæ eximitur Q. Fabius, qui contra dictatoris Imperium dimicavit, ſed criminis damnatus donatur Pop. Rom. Tribunitiæ poteſtati, precarium non tribunitium auxilium ferenti. Vive, Q. Fabi, felicior hoc civitatis conſenſu, quàm victoria, in qua paulò ante exultabas, id facinus auſus, cujus ne pater quidem, ſi dictator fuiſſet, veniam daturus fuerit: mecum, ut voles in gratiam redibis. Romanæ civitati cui vitam debes, nihil poſthac majus præſtare poteris, quàm ſi hic dies ſatis tibi documenti dederit, ut tam domi, quàm foris legitima imperia pati poſſis. Atque cum his Fabius juſſus nihil jam inde pro magiſterio agere, à Papyrio dimiſſus eſt. *Sab. lib. 4. Enn. 4. ex Val. Max. l. 2. c. 2. & Livio lib. 8. Dec. 1. Oroſ. l. 3. cap. 22. Plin. cap. 31. de viris illuſt. Front. l. 4. c. 1. Eutropio lib. 2.*

T. Manlius Torquatus, cùm conſul bellum cum Latinis gereret, edictumque eſſet, ne quis extra ordinem pugnaret: T. Manlius conſulis filius, turmæ præfectus, provocatus à Genutio, ſive (ut Valerius) à Gemino Metio, Tuſculanorum equitum præfecto, oblitus edicti conſularis, conflixit, & provocatorem haſta confodit. Deinde ubi comitante turma, ac velut ovante ſpoliis ornatus ad patrem tenderet, ille mox in conſpectu omnium, filium, quòd extra ordinem pugnaſſet, ad palum deligari, deinde virgis ex more cædi, poſtremò ſecuri feriri juſſit. Salubri quidem in poſterùm exemplo; quemadmodum ait Livius, ſed in præſentia nimiùm invidioſo conſuli. Siquidem cum victor Romam reverteretur, nemo juvenum obviàm iit, in tantùm totius juventutis odium venerat. Hinc & cognomen additum vulgò Imperioſo. *Liv. Dec. 1. lib. 8. Val. Max. l. 2. c. 2. Front. lib. 4. c. 1.*

A Poſthumius Tiburtus dictator, Poſthumium filium, quem ad generis, penetraliumque ſacrorum ſucceſſionem propagandam genuerat, & quem juvenem armis inſtruxerat, quòd non ſuo juſſu præſidio progreſſus hoſtes fuderat, victorem ſecuri feriri juſſit: ſatius judicans patrem forti filio, quàm patriam militari diſciplina carere. *Val. Max. l. 2. c. 2. At Livius l. 4. Dec. 1.* maluit hoc de Manlio Torquato, quàm de Poſthumio credere: quòd vulgato proverbio Manliana Imperia dicta ſint, non Poſthumiana, cùm tamen Poſthumius ætate præceſſerit Manlium. *Eraſm. in Adagiis.*

Cajus præceptum dederat iis, qui in caſtris erant, ut in armis manerent. Sub tempus autem æſtuantis Solis, filius ejus equum ſitientem deduxit ad fluvium præterlabentem. Ejus caput abſcindi juſſit, quòd edicto non paruiſſet. Hoc facto milites docuit, ne mandatum unquam negligerent. *Polyæ. l. 8.*

Q. FULVIUS Flaccus cenſor, Fulvium fratrem cohortem legionis, in qua tribunus militum erat, injuſſu conſulis domum dimittere auſum, ſenatu amovit. *Val. l. 2. c. 2. & Front. lib. 4. cap. 1.*

P. SCIPIO Æmilianus, ſi quem militem extra ordinem deprehendiſſet, fuſtuario plectebat: eumque vulgato ad rem militarem exemplo, ſi Romanus civis eſſet, viribus: ſi verò externus, fuſtibus cædebat. *Alex. ab Alex. l. 1. c. 20.*

C. JULIUS Cæſar, ſi indulgentia milites ad contumaciam deſcendiſſe animadvertiſſet, militare Imperium ſibi vindicans, nocentes exauctorabat: neque antè priſtino honori reſtituebat, quàm de ſontibus pœnas ſumpſiſſet. Idem Decumanos Romæ temerè miſſionem, & præmia poſcentes cum ignominia dimiſit. Verùm quos erroris pœnituiſſet, & qui in Africa fortiter ſe geſſiſſent, admiſit iterùm: omni tamen præda, & prædiorum tertia parte privavit. *Fulg. lib. 2. cap. 2. ex Suetonio, & Plutarcho.*

HECATONYMUS gregarius miles, cùm contra edictum Imperatoris uvas decerpſiſſet, vite cæſus ad mortem uſque: de quo ſic in primo Epigram. εἰς πονηρὸς.

Ο σαφυλοκλοπίδας ἑκατώνυμος εἰς αἴδαν.
ἔδραμε, μαστιχθεὶς κλήματι φωριδίῳ.

TIBERIUS Cæſar, antequam ad Auguſtale ſolium conſcendiſſet, cùm in Germania exercitum ductaret, præfecto legionis legato ignominiæ notam intulit ob id ſolùm, quòd cum liberto ſuo paucos quoſdam equites venatum trans Rhenum, non petito commeatu, miſerat: quia ut ab hoſte intercipi poſſent, periculum adierat. *Fulg. lib. 2. c. 2.*

MACRINUS Imp. in militari diſciplina parendi ſtudium ab omnibus exegit. Tribunum, quòd eo modo, quo mandarat, exploratores non miſiſſet, currui pedibus alligavit, ac per tota caſtra trahi juſſit, donec in fruſta lacerum corpus prorſus diſcerperetur. *Fulg. l. 2. c. 2.*

BERNARDONUS Vaſco Florentinarum copiarum adversùs Piſanos Dux, edixerat, ne in certam Piſani agri partem pabulatum, populatumque iretur. Verùm cùm intellexiſſet, Bartholomæum Pratenſem ordinum Ductorem imperium neglexiſſe, comprehendi eum, & ſecuri percuti juſſit, nulla habita fortitudinis, & virtutum omnium ratione. *Idem l. 2. c. 2.*

NICOLAUS V. Pontif. capta Conſtantinopoli à Turcis, quinque triremes, Venetiis ſuis exſtructas ſumptibus, Venetorum claſſi junxit. Hæ cùm ad vernum tempus, Aloyſii Lauredani claſſis Venetæ præfecti injuſſu, domum rediiſſent, earum præfecti licèt Veneti patricii, Patrum decreto in carcerem abducti, ærarii facti, ſemeſtrique carcere mulctati, nec non navali præfectura ſunt perpetuò privati. Quatuor alii humilioris fortunæ deſertores, à foro ad Rivum altum flagris cæſi, præciſoque eis naſo in exilium ſunt acti, *Sab. l. 7. Dec. 3. & En. 10. l. 6.*

Receperant Veneti Tenedum, illique Inſulæ Joannem Mutatium præfecerant. Qui dum ſibi, ſuiſque Inſulanis nimiùm placet, ſtatuerat, nec Venetis ipſis repetentibus, neque aliis Principibus ullo modo reſtituere, etſi arx ipſa dirueretur. Quod ipſum inter Genuenſes, & Venetos compoſita pace Allobrogici Ducis opera convenerat. Quare graviſſimo in eum decreto patres decrevere, & illum perpetuo exilio damnandum, & ordine patricio penitùs eiiciendum. Quinetiam Fantinum Georgium paratæ claſſi præfecere, qui Mutatium ipſum per ſeptem, & ampliùs menſes obſedit, intra arcem, quam fame victus nunciis Allobrogici Ducis tandem reſtituit, cum ſumma admiratione Genuenſium hoſtium, qui tantam juſtitiæ vim in Venetis ipſis, ſummis poſteà laudibus extollerent. *Egnatius lib. 6. c. 5.*

Benedictus Piſaurus, Venetæ claſſis contra Bajazetem Imp. Corcyræ Hieronymo Contareno legato reperto, qui ex Leucadiæ littoribus, valetudinis, ut ajebat cauſa, nullo Piſauri permiſſu Corcyram diſceſſerat, eum ignominia notavit, ut legatione, præfecturiſque omnibus annos duos careret, *Bembus l. 5. hiſt.*

MAJESTATIS LÆSÆ POENA.
eorum, qui
MUNUS MAGISTRATUUM IMPEDIUNT.

CÆSO Quintius, L. Quintii Cincinnati filius, cui genus illuſtre, & vita nulli ſecunda fuit, à Virginio Tribuno pl. accuſatus eſt ad Populum læſæ majeſtatis, quòd hominibus coactis multitudinē ſummoviſſet, quò minùs legem Terentillam Virginius ferret, de decem mittendis Legatis in Græciam, legum petendarum cauſa. In hoc judicio quæſitum eſt, an reus in vinculis

culis cauſam diceret, an verò ſatiſdato. Placuit, pecuniis ſatiſ-
A dari, corpuſque eſſe liberum. Certè à patre Cincinnato, aliiſque vadibus pecunia exacta eſt, cùm filius ad diem non ſtetiſſet. *P. Ærodius ex Dion. Halicar. lib.* 10.

Incurrunt Temere.

Invicem navali prælio pugnantibus Rhodiis, atque Mithridate Aſiæ Rege: huic ex Inſula Chio naves auxiliariæ advenerant: Is cùm in ipſo certamine huc, illucque ſuos exhortandi cauſa circumiret, ex Chio navis ei ſic temerè occurrit: Prætoriamque navem, in qua vehebatur, ita roſtris impulit, ut eam graviter vulneraret, ac conturbaret. Sive caſu, ſive conſultò hoc admiſſum eſt, id tunc certè Mithridates ſapientiſſimè diſſimulavit. Ac finito bello (quia nihil per imprudentiam, aut cum iſta excuſatione: Non putabam: à milite, nauta, aliove erga Ducem, aut Imperatorem ſuum committi debet: immò imprimis hunc obſervare, idque unum ante omnia intueri conveniat, manus cum hoſte, an cum cive, ſociove conſerat) exercitorem navis, atque magiſtrum ſupplicio affecit, nec non ſe infenſum perpetuò præbuit iis omnibus, qui Inſulam habitabant: quaſi id profectò à quovis navigandi perito evitari po-
B tuiſſet, ſi non aliquod proinde, nocendique conſilium latuiſſet. *Appianus in Mithridatico.*

Præsentiam Negligunt Magistratuum.

Romani advocatum quendam nimis altè coram cenſoribus oſcitantem, parum abfuit quin gravi mulcta damnarent: niſi jurejurando affirmaſſet, ſe ejuſmodi graviori oſcitandi morbo laborare. *Ful. lib.*2. *c.*4.

Honorem Non Deferunt Magistatui.

Cùm P. Decius Prætor ſedens pro Tribunali, tranſeunte M. Æmilio Scauro Conſule, non adſurrexiſſet: juſſit eum Conſul adſurgere: eique veſtem ſcidit, ſellam concidit: quis item ad eum in jus iret, edixit, vetuit. Quæ enim iſta impudentia eſt, minorem magiſtratum, majorem præ ſe contemnere? aut quæ iſta ingratitudo, Rempub. in aliis magiſtratibus deſpicere, à qua munus ſuum acceperit? *P. Ærodius ex Plinii viris illuſt.*

P. Servilius conſularis, cenſorius, triumphalis, qui majo-
C rum ſuorum titulis Iſaurici cognomen adjecit: cùm forum prætcriens, teſtes in reum dari vidiſſet, loco teſtis conſtitit, ac per ſummam inter patronorum pariter, atque accuſatorum admirationem ſic eſt orſus: Hunc ego, judices, qui cauſam dicit, cujus ſit, aut quam vitam egerit, quamque meritò, vel injuria accuſetur, ignoro, illud tantùm ſcio, cùm occurriſſet mihi Laurentina via iter facienti, admodum anguſto loco, equo deſcendere noluiſſe. Quod an aliquid ad religionem noſtram pertineat, ipſi æſtimabitis: ego id ſupprimendum non putavi. Judices reum, vix auditis cæteris teſtibus, damnaverunt. Valuit enim apud eos tum amplitudo viri, tum gravis neglectæ dignitatis ejus indignatio, eumque, qui venerari Principes neſciret, in quodlibet facinus procurſurum crediderunt. *Val. Max. lib.*8. *c.*5.

Cajus Veturius à Romanis veteribus ideò publicè condemnatus eſt, quòd Tribuno plebis tranſeunti via decedere contumaciter recuſaſſet, neque lictori ſummoventi obtemperaſſet, quaſi ipſi univerſo Populo, atque Reip. allata inju-
D ria. *Plut. in Graccho.*

Dedecus Inferunt Magistratui.

Servi Picenſes inter Sarmatas rebellantes, à Conſtantio Imp. victi, deditique in Pannoniam translati. Regio ab illis Servia dicta. Paulò pòſt iterùm rebellarunt. Quam ob cauſam Conſtantius è Symio in Valeriam profectus, ac undique cinctos exercitu Servos è ſuggeſtu concionabundus ad pacem hortatus eſt. Ibi quidam Sarmatarum, calceum impletum ſtercore humano, in faciem concionantis Imperatoris proiicit. Inde populares in Romanum Principem impetum faciunt, ſella Regia cum aureo pulvinari direpta eſt. Verùm omnes à Romano milite irato trucidati, ne uno quidem ſuperſtite. *Avent. lib.* 2. *A. D.*

Beatrix Auguſta Friderici Oenobarbi uxor, cùm miro videndi Mediolani flagraret deſiderio, quòd paſſim audiret eſſe pulcherrimam, florentiſſimamque Chriſtiani orbis civitatem, Mediolanum exiguo comitatu venit. Cives verò eam ſtrigoſo aſello præpoſterè impoſitam, ac loro cauda uti coactam, denique per compita diù circumductam, urbe eiiciunt, puerorum gregibus cœno abeuntem inceſſentibus. Oenobar-
E bus magnis viribus Mediolanum ingreſſus, ſic cum civibus ſceleſtiſſimis egit, ut qui ſuæ ſaluti conſultum vellent, cogerentur ex veteris, ferociſque mulæ ano ficos, vel nymphion dentibus extrahere: qui novum ſupplicium detrectarent, capitis ſupplicio luerent. Ejus ludibrii, ſuppliciique nota perpetua, civium Mediolanenſium nomini inuſta in hanc uſque ætatem perdurat, uſque eo, ut qui velit Mediolanenſi convicium facere, ficos gravis inſtar probri obiiciat. *Gulielmus Paradinus de antiquo ſtatu Burgundiæ cap.*8.

Decemviri Veneti anno 1458. Petro, & Hieronymo, & Alioſio Bragadenis Andreæ filiis, propterea quòd ii Nicolaum Georgium, rationibus publicis præfectum, in ejus ædibus dum alloquerentur, verbis arrogantioribus interfectis minis fuerant uſi, jus comitiorum, & magiſtratuum adipiſcendorum facultatem annos decem interdixerunt: qui quidem antè in tempus nequeant reſtitui, niſi omnibus collegii ſententiis ea lege abſolvantur. Idem poſteà in Vincentio Barbaro ſervatum, quòd is Dominico Lamberto magiſtratus pacis Scribæ maledixerint, *Bembus lib.*4. *Hiſt. Venet.*
F

Sepulchra Violant Magistratuum.

Alexander Magnus Dario victo, cùm in Perſas veniſſet, Polymachum, quòd Cyri ſepulchrum demolitus eſſet, necari juſſit. *Diodorus.*

Auctoritatem Invadunt Magistratuum.

Rhenium oppidum milites Romani iniquo bello occupaverant, mortuoque duce Bubelio, ſive Jubelio, M. Cæſium ſcribam ejus, ſoli, ſua ſponte, atque inconſulto Senatu Imperatorem elegerant, Senatus iſtius flagitii nomine, Cæſium in carcerem duci, ac M. Furio Flacco Tribuno plebis fruſtra denunciante, ne in cives Romanos adverſus morem majorum animadverteret, nihilominus eum, ac milites quinquagentos quotidie virgis cæſos ſecuri percuti cenſuit: quin & lugeri, & ſepeliri vetuit. Multum enim in eo Cæſium deliquiſſe, qui nec à Senatu, aut à populo, ſed à ſeditioſis, & turbulentis militibus imperium acceperit: quos ſi nulla ratione compeſcere, aut in officio retinere poſſet, ut in ſe potiùs ſævirent, quàm quid adverſus Remp. agerent, permittere oportuit. Utrùmque indi-
G gniſſimum eſſe, & milites ſibi ipſis Imperatorem dicere: & ſcribam exercitus Populi Romani ducere. Quid enim? cùm in ſummis Reipublicæ temporibus, etſi L. Martius tribunus militum reliquias duorum exercituum Publii, & Cnei Scipionum diſperſas mira virtute collegiſſet, earumque ſuffragiis Dux creatus eſſet, Senatui de rebus à ſe geſtis ſcribens ita incœpiſſet: L. Martius Proprætor cum Patribus conſcriptis hac honoris uſurpatione uti non placuit, quia Duces à Populo non à militibus unquam anteà creari conſueviſſent. *Ærodius ex Val. Max. lib.* 2. *c.*2.

Capito, cùm reus ab eo jus dicente provocaſſet, ſtatim in ſellam excelſiorem tranſiliit, atque ita edixit: Age, dic cauſam apud Cæſarem: eamque cauſa denuò cognita damnavit. Hujus ſuperbiæ, inſolentiæ atque iniquitatis accuſatus apud Galbam Imperatorem, pœnas luit. Etenim à minore magiſtratu perſonam Cæſaris, ſummæque poteſtatis nomen, & prærogativam uſurpari, non leve eſt crimen. *Xiphilinus in Galba.*
H

Hadrianus Imp. quodam tempore, cùm ſervum ſuum videret inter duos ſenatores ambulantem, miſit, qui illi colaphum impingeret, diceretque: Noli inter eos ambulare, quorum adhuc potes eſſe ſervus: ſimul ſenatoriæ dignitati conſulens, & ſervi caſtigans inſolentiam, quam de Cæſare hero ſumpſerat, *Dion. Caſſius.*

☞ *Vide Tit. ſuprà Ambitionis pœna juſta. In fine exempla Silæ, & Hadriani Imp.*

Alexander Severus Imp. Thurinum Verconium fumis venditandis majeſtatem Imperatoriam lædentem, fumo enecari juſſit. *Lampridius.*

VIS MAGISTRATUI ILLATÆ POENA. PER

Invasionem.

Apud Suecos ſi quis navis præfectum gladio invaſerit, manum cultro affixam clavo, & retractam, ſibiipſi diſſecare cogitur. *Olaus lib.*10. *cap.*16.

Insidias, Conjurationem.

A
Dymnus apud Regem Alexandrum Magnum non multæ auctoritatis, nec magnæ potentiæ fuit. Is Nicomacho amaſio conjurationem necandi Alexandri magni detegit, cujus habebat participes, Demetrium, Peculaum, Nicanorem, Aphobetum, Loceum, Dioſemum, Archepolim, Amyntam. Nicomachus ſtatim, quæ accepit, ad fratrem Ceballinum paulò majorem natu detulit, Ceballinus Phillotæ filio Parmenionis Equitum Præfecto, atque inter alios Regi admodum familiari, & amico rem narrat, ut ſine cunctatione Alexandro nunciaret. Philotas dimiſſo Ceballino cum egregia laudatione, etſi protinus Alexandrum adiiſſet, attamen nihil eorum, quæ de Ceballino cognoverat, nunciarat: neque item poſtero, die quanquam denuò à Ceballino admonitus. Quare Philotas Ceballino ſuſpectus eſſe incipit: ideòque Motroni conjurationem indicat. Re Alexandro nunciata, Dymnum vocari juſſit: Ceballinum etiam necti, qui dies tertius erat, ex quo Nicomachus rem ei detuliſſet, nec potuiſſe tamdiù continere, quod de ſalute ſua reſciviſſet, niſi vel corrupta fide, vel delicti conſcientia. Sed poſtquam clamitare cœpit, eodem momento ſe ad Philotam decurriſſe, inſtitiſſe uno die, & alte-
B ro, ut Regi denunciaret: intereàque Dymnus haud ignarus, quam ob cauſam accerſeretur, mortem ſibi conſciviſſet: Philotas venire juſſus eſt. Qui intrepidus, Ceballinum non hominis, ſed meretriculæ, ac ſcorti ſermonem ad ſe attuliſſe dixit: itaque tam levi auctori non credidiſſe, veritus, ne jurgium inter amatorem, & exoletum, non ſine riſu aliorum, pro conjuratione detuliſſe videretur. Ergo Alexander reconciliatæ quidem gratiæ pignus dextram porrexerat, atque contemptum magis, quàm celatum indicium eſſe, videri ſibi ab initio dixerat, itaque cœnæ, ut ſemper anteà familiariter, Philotam admiſerat. Sed poſtquam introductus Nicomachus, eadem ordine ſuo expoſuit: Craterus, aliique conſiliarii cenſuere (cum aliqua tamen invidiæ nota) parcere Philotæ Alexandrum non debuiſſe, nunquam enim ſperandum eſſe, qui tantùm facinus auſus eſt, venia mutari poſſit. Quòd ſi pueris non credidiſſet talia deferentibus, cur igitur biduum extraxerit, ac ſi indicio fidem habuiſſet? dimitti Ceballinum debuiſſe, ſi delationem ejus improbaret. Sed in ſuo quidem periculo licere magnum animum gerere: ubi verò de ſalute Principis agitur, omnes credulos eſſe oportere: & vana quo-
C que deferentes audire, admittere. Itaque in conſcios, quæſtionem haberi cenſuerunt. Quare poſtero die vocata concione, Dymni cadaver in medium affertur: & cùm vetuſto more Macedonum, Rex ipſe de capitalibus rebus inquireret, maluit Alexander accuſatoris, quàm judicis partes ſuſtinere. Rem multitudini aperit, Parmenionem, qui tum Mediæ præerat, hujus ſceleris ducem eſſe: miniſtros, Philotam, Pencolaum, Demetrium, atque hunc Dymnum habuiſſe. Ut reus autem liberiùs cauſam diceret, & populus ſuffragium ferret, ſubduxit ſe Alexander. Et Philotas cauſam dixit. Rex in concionem reverſus, cùm audiret Philotam à multitudine obrui: conſilium in poſterum diem diſtulit. Interim denuò amicos convocat. Cæteris placebat, more majorum, reum lapidibus obrui: ſed in ſententias Ephæſtionis, Crateri, & Cœni itum eſt, ut tormentis veritas exquireretur. Interim cùm Equitum nobiliſſimus quiſque, & ii maximè, qui Parmenionē propinqua cognatione contingebant, poſtquam Philotam torqueri fama vulgaviſſet (legem Macedonum metuentes, qua continebatur, ut eorum etiam proximi, qui Regi inſidiati eſ-
D ſent, cum ipſis necarentur) alii ſeſe interficerent, aliis in devios montes, vaſtaſque ſolitudines aufugerent, ingenti per totum exercitum diffuſo metu, atque formidine, Rex edicto pronunciavit, remittere ſe legem de conjunctis damnatorum. Cæterùm Philota ſemel, atque iterùm quæſtioni adhibito, & cùm omnia, tandem in tormentis, & extra, præſente, & abſente Alexandro fateretur: Is, & Demetrius, ſigno dato, more patrio lapidati ſunt. Ille cariſſimos habuerat tres fratres, Amyntam, Simmiam, Polemonem: horum minimus natu Polemon, cùm Philotam torqueri comperiſſet, aufugerat, qui retractus ex fuga cùm nihil pro ſe deprecaretur, modò ne fratrum innocentiæ fuga imputaretur ſua, miſerationem movit: quanquam, & fugæ occaſionem non in conſcientia poneret, ſed in metu, & rigore legis de conjunctis damnatorum. Reos placuit abſolvi. Reliquus erat Parmenion pater Philotæ, de quo propter potentiam, & auctoritatem, & Mediæ cui præerat opportunitatem, vindicta vix abſque ſeditione ſumi poterat. Igitur antequam de morte filii, quid audire poſſet, mittit Alexander Polydamantem, qui hominem ex inſidiis interficeret. Jam verò Lynceſtes multò antè, quàm Philotas Regem Alexandrum
E voluiſſet occidere, à duobus indicibus delatus, tertium jam annum cuſtodiebatur in vinculis. Nam & eum in Philippi Regis patris Alexandri cædem conjuraſſe cum Pauſania, pro comperto habebatur. Sed quia primus Alexandrum Regem ſalutaverat, ſupplicio magis, quàm crimini fuerat exemptus: præterea & Antipatri ſoceri ejus frequens expoſtulatio juſtam Alexandri Magni indignationem morabatur. Cæterùm recrudeſcente ſoporato dolore Lynceſtes juſſus ſaltem eam dicere, quam toto triennio meditatus erat defenſionem, quædam hæſitans, ac trepidus pronunciavit: ad ultimum etiam non memoria ſolùm, ſed & mente, atque ingenio deſtitutus eſt, ut iſta trepidatio delicti magis argumentum, quàm memoriæ vitium eſſe videretur. Itaque cùm adhuc aliquid dicere conaretur, pro confeſſo, qui proximè aderant, hunc lanceis confoderunt. *P. Ærodius.*

Asinius Gallus, Druſi frater uterinus, etſi Claudio Auguſto inſidiatus eſſet, non tamen extremo ſupplicio, ſed exilio duntaxat mulctatus eſt, ideò quia neque ad ſuum facinus exercitum paraverat, neque pecuniam contraxerat, ſed multa duntaxat inſania, quaſi generis ſui cauſa à Romanis ultrò imperium accepturus eſſet, ad hanc ferociam eum protraxerat:
F item quòd ſtatura minima, ac ſumma deformitate præditus, deſpiceretur, ridiculuſque magis, quàm metuendus eſſe videretur. *P. Ærod. ex Dione l.*60.

Veris initio, ſtato, ſolemnique die, Romani Matri Deorum pompam celebrabant: in ea paſſim omnibus ludendi licentia permiſſa erat, ſic ut quas quiſque vellet perſonas indueret: nullam non magiſtratuum quoque imaginem adeò repræſentaret, ut non ſæpè à falſis veri dignoſcerentur. Hunc diem Maternus captare Imperatori Commodo renunciatus eſt, ut is conſciique ſui ſtipatorum perſona ſuſcepta, ſe haſtatis immiſcentes, ut pars Imperatorii comitatus eſſe crederentur, nullo præcavente, ac repentè impetu facto eum trucidarent; is ergo anteà proditus, capite mulctatus eſt, & qui ejuſdem factionis eſſent, hi ſuis etiam pœnis affecti ſunt. *Ærod. ex Herod. l.* 1.

Lucilla Commodo Imperatori maxima natu ſoror fuit. Ea, poſtquam Commodus ipſe Criſpinam uxorem duxit, huic in poſtero primo loco cedere, ita iniquo animo tulit, ac ſi illius honor in ſuam contumeliam vergeret, ut conſilium ceperit cum Quadrato, & Quintiano, aliiſque Senatoribus, in Senatu
G Commodi interficiendi. Re patefacta, & comprehenſo Quadrato in ipſo facinore, Lucilla, cæterique conjurati damnati ſunt. *Ibid.*

Honorius Imp. Stiliconem proditorem armorum ſuorum præfectum, ob imperium affectatum cum filio Euchirio jugulandum curavit. *Oroſius, Paulus Diaconus.*

Gualterius Atholiæ Comes, in Jacobum I. Scot. Regem conſpirat, atque ob id Edemburgi graviſſimo ſupplicio afficitur, quod triduo duravit. Primo enim die machinam inſtar Ciconiæ confectam, qua è puteo, aqua hauriri ſolet, impoſitus: funibus per trochleas tranſmiſſis in altum attollebatur, ac ſubitò eiſdem funibus remiſſis, demittebatur, donec penè terram attingeret, cum graviſſimo per omnes corporis partes dolores. Deinde in columellam elato, ut omnibus eſſet conſpicuus, ferrea corona candens impoſita eſt, cum hoc elogio, ut proditorum omnium Rex appellaretur. Poſtridie ſuper cratem alligatus, & ad caudam equi per vicum maximum Edemburgi tractus eſt. Tertio die ſuper tabulam extento, in loco conſpicuo, viventi inteſtina detracta, & in ignem injecta, ipſo ſpectante:
H cremata ſunt, tum cor evulſum in eoſdem ignes injectum eſt, caput rejectum, & conto affixum. Corpus in quatuor partes diſſectum, ad urbes regni nobiliſſimas in locis celebrioribus ſuſpendendum miſſum eſt. A.C. 1436. *H. Henninges in Geneal.*

Sigismundus Ung. rex regno reſtitutus, in Sclavonia conventum indicit. Ad conventum Stephanus Vaivoda, Ladislai filius, conjuratorum per quos Rex in carcerem fuerat conjectus princeps, cum magna equitum manu advenit, partim ſuorum viribus, partim regis clementia fretus: Ibi à nobilitate captus, & obtruncatus eſt. Cadaver ejus è feneſtris in forum deturbatum. Quo ſpectaculo equitum ad arma conclamantium animi ſic conſternati ſunt, ut domini ſui vindices eſſe formidarent. *Bonfin. lib.* 2. *Dec.*5.

*Stephanus Battorius Tranſylvaniæ Princeps, cùm à Turcica tyrannide deficeret in offenſionem nonnullorum incurrit, qui ipſum inita conſpiratione in manus Tartarorum, qui Huſti caſtrametabantur, tradere cogitabant, Proditione detecta, Tartari mirè crudeles in eam Tranſylvaniæ, & Ungariæ partem, quam tranſibant, Turcis ſe conjunxerunt: